അദ്ധ്യായം V

അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികകൾ

അദ്ധ്യായം V

അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികകൾ

അപഹരണം/തട്ടിപ്പ്

5.1 മൈക്രോ ബിസിനസ്സ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി തിരുവനന്തപുരം നഗരസഭ അനുവദിച്ച തുകയുടെ അപഹരണം

ഒരു വായ്പാബന്ധിത പദ്ധതിയുടെ യഥാർത്ഥ ഗുണഭോക്താക്കളെ ഉറപ്പാക്കുന്നതിലും നടത്തിപ്പ് രീതിയുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിലും തിരുവനന്തപുരം മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ ചെലുത്താത്തതിന്റെ ഫലമായി, വായ്പയൊന്നും എടുക്കാത്ത വ്യക്തികൾക്ക് സബ്സിഡി തുക അനുവദിച്ചുവഴി ₹5.79 കോടിയുടെ അപഹരണം നടന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് (തസ്വഭവ) പുറപ്പെടുവിച്ച (2018 ഫെബ്രുവരി) സബ്സിഡി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളനുസരിച്ച് അഞ്ച് വനിതാ അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് (ജെഎൽജി[86]) ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് വായ്പയെടുത്ത് മൈക്രോ ബിസിനസ്സ് സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാം. ജെഎൽജികൾ ബാങ്കുകളിൽ വായ്പാബന്ധിത അക്കൗണ്ടുകൾ തുടങ്ങേണ്ടതും അതിലേക്ക് സബ്സിഡി തുക ഒരു ബാക്ക് എൻഡഡ് സബ്സിഡിയായി[87] നൽകേണ്ടതും ജെഎൽജി തവണകളായി വായ്പ തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നത് പരിഗണിച്ച് ഈ സബ്സിഡി തുക ലോൺ ക്ലോസ് ചെയ്യാനായി ക്രമീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി, തിരുവനന്തപുരം മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (ടിഎംസി) സ്ത്രീകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനായി ജെഎൽജികൾക്ക് ബാക്ക് എൻഡഡ് സബ്സിഡി (വായ്പയുടെ 85 ശതമാനം) അനുവദിച്ച് കൊണ്ട് രണ്ട് പദ്ധതികൾ വീതം 2020-21-ലും 2021-22-ലും ഉൾപ്പെടുത്തി. കോർപ്പറേഷന്റെ വികസനഫണ്ടിൽ നിന്ന് ഓരോ ജെഎൽജിക്കും അനുവദിക്കാവുന്ന പരമാവധി തുക ₹മൂന്ന് ലക്ഷം ആയിരുന്നു. ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ (ഐഇഒ) ആയിരുന്നു പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ. 2020-2022 കാലയളവിൽ രണ്ട് ഐഇഒമാർ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരായി ചുമതലവഹിച്ചു.

2020-21 ൽ 119 ജനറൽ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും 33 പട്ടികജാതി (എസ്സി) ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും 2021-22-ൽ 38 ജനറൽ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും 25 എസ്സി ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുമാണ് പദ്ധതി തുക അനുവദിച്ചത്. ഇപ്രകാരം 2020-21 ൽ ₹4.56 കോടിയും 2021-22 ൽ ₹1.89 കോടിയും ടിഎംസി ബാക്ക് എൻഡഡ് സബ്സിഡിയായി അനുവദിച്ചു. വാർഡ് കമ്മിറ്റികൾ തയ്യാറാക്കി കോർപ്പറേഷൻ കൗൺസിൽ അംഗീകരിച്ച ജെഎൽജികളുടെ പട്ടികയും ടിഎംസി ഐഇഒമാർക്ക് നൽകി.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഓഡിറ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് (കെഎസ്എഡി), 2022 ജൂലൈയിൽ ടിഎംസിക്ക് നൽകിയ 2020-21[88] വർഷത്തെ കോർപ്പറേഷൻ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ, 2020-21 ൽ പട്ടികജാതി ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലെ സുതാര്യത, ജെഎൽജികൾക്ക് യഥാർത്ഥമായി ലഭിച്ച വായ്പ, പ്രായമാനദണ്ഡത്തിന്റെ യോഗ്യത എന്നിവ സംബന്ധിച്ച്

---

86 ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പ് എന്നത് ഒരു ബാങ്കിൽ നിന്ന് യാതൊരു ഈടും കൂടാതെ വായ്പ ലഭിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഒരു ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കാനായി പരസ്പരം ഒത്തുചേരുന്ന ഒരേ ഗ്രാമത്തിലോ, സമാനസ്വഭാവമുള്ള പ്രദേശത്തിലോ, ഒരേ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലത്തിലോ ഉള്ള 4-10 ആളുകളുടെ ഗ്രൂപ്പ് ആണ്.

87 ബാങ്കിൽ നിന്ന് ഗുണഭോക്താവ് നേടിയ വായ്പ പൂർണ്ണമായി വിനിയോഗിച്ചാൽ, ഗുണഭോക്താവിന്റെ വിഹിതം തിരിച്ചടച്ചതിന് ശേഷം ലോൺ അക്കൗണ്ട് ക്ലോസ് ചെയ്യുന്നതിനായി സർക്കാർ ബാങ്കിന് നൽകുന്ന സഹായമാണ് ബാക്ക് എൻഡഡ് സബ്സിഡി.

88 പട്ടികജാതി പദവി തെളിയിക്കാൻ വ്യാജരേഖ നൽകി സബ്സിഡി നേടിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കെഎസ്എഡി റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ടിഎംസി മേയർ നൽകിയ എഫ്ഐആർ ആധാരമാക്കി അന്വേഷണം പുരോഗമിക്കുകയാണ്.

ആശങ്കകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുകയും അന്വേഷണത്തിനായി കൂടുതൽ രേഖകൾ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ടിഎംസി സെക്രട്ടറി ഈ തടസ്സവാദങ്ങൾ ഐഇഒയെയും വ്യവസായ ഡയറക്ടറെയും അറിയിച്ചു (2022 ഏപ്രിൽ/ജൂലൈ). മറുപടിയായി, രേഖകളുടെ പരിശോധന, ബാങ്കുകളുമായുള്ള കത്തിടപാടുകൾ, ഡോക്യുമെന്റേഷൻ, പ്രവർത്തനയൂണിറ്റുകളുടെ ഫീൽഡ് ലെവൽ പരിശോധന തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പരിമിതമായ ദിവസങ്ങൾ മാത്രമേ ലഭിച്ചുള്ളൂ എന്ന് ഐഇഒ മറുപടിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. ഒന്നിലധികം ജോലികളുടെ ചുമതലയുള്ള ഒരേയൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ എന്ന കാരണത്താൽ, വിവിധ തലങ്ങളിലെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന ഫലപ്രദമായി നടത്താൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിയാതിരുന്നത്, വീഴ്ചകൾ കണ്ടെത്താനാകാതെ പോകുന്നതിന് കാരണമായി എന്നും അറിയിച്ചു.

പട്ടികജാതി ഗുണഭോക്താക്കളുടെ യോഗ്യത തെളിയിക്കാൻ 2021-22ലും ഹാജരാക്കിയ ജാതി സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ വ്യാജമാണെന്ന്[89] സംശയിച്ച ഓഡിറ്റ്[90], 2020 മുതൽ 2022 വരെ ഐഇഒമാർ വഴി ടിഎംസിയിൽ നിന്ന് ജെഎൽജികളിലേക്ക് ഫണ്ടുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതിന്റെ എല്ലാ രേഖകളും വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കി. ടിഎംസി, ഐഇഒ, തുക ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്ത വിവിധ ബാങ്കുകൾ (അനുബന്ധം 5.1) എന്നിവിടങ്ങളിലെ രേഖകളുടെ ഓഡിറ്റ് വിശകലനത്തിൽ വെളിപ്പെട്ട നിർദ്ദിഷ്ട നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ലംഘനം താഴെയുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

2017 ഏപ്രിലിൽ തസ്വഭവ പുറപ്പെടുവിച്ച പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾക്ക് കീഴിലെ വാർഷിക പദ്ധതികളുടെ തയ്യാറാക്കൽ, സബ്സിഡിയും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത്, വ്യക്തികളും ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകളും പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തുമ്പോൾ, സബ്സിഡി തുക ബാങ്കുകൾക്ക് നൽകുന്നതിന് മുൻപായി നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പരിശോധനകൾ നടത്തി പദ്ധതികളുടെ ഗുണനിലവാരവും, അനുയോജ്യതയും ഉറപ്പാക്കണമെന്നാണ്. സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളും ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്നും നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൺവീനറായുള്ള വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിലെ പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിന് നേതൃത്വം വഹിക്കുകയും, വാർഡ് സഭകളിലും മറ്റ് യോഗങ്ങളിലും പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾ സുഗമമാക്കുകയും ചെയ്യണം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ സാരാംശം അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഐഇഒകൾ, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്ന നിലയിൽ, സബ്സിഡി സ്വീകരിക്കുന്ന ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ത്രൈമാസ പ്രകടന റിപ്പോർട്ടും വരവ്/ചെലവ് വിശദാംശങ്ങളും ആവശ്യപ്പെടുകയും അവ പരിശോധിച്ച് ഈ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം ഉറപ്പാക്കണമെന്നും ടിഎംസി സെക്രട്ടറി നിർദ്ദേശം നൽകി (2022 ഏപ്രിൽ). മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ അവർ കോർപ്പറേഷന്റെ വികസന സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് ജെഎൽജികളുടെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദമായ റിപ്പോർട്ടും സമർപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സബ്സിഡി തുക ബാങ്കുകളിലേക്ക് കൈമാറുന്നതിനു മുൻപ് ജെഎൽജികൾ ബാങ്കുകളിൽ വായ്പാബന്ധിത അക്കൗണ്ടുകൾ തുറന്നിട്ടുണ്ടെന്നും മൈക്രോ ബിസിനസ്സ് സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഈ ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് വായ്പ എടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും ഐഇഒ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

ജെഎൽജികൾ സർവ്വീസ് സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ (എസ്സിബി) വായ്പാ അക്കൗണ്ടുകൾക്ക് പകരം സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് (എസ്ബി) അക്കൗണ്ടുകൾ തുറന്നതും ഈ ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് വായ്പകളൊന്നും എടുക്കാതിരുന്നതും (215 കേസുകളിൽ 10 എണ്ണം

[89] ഓഡിറ്റിന് മുമ്പാകെ ഹാജരാക്കിയ വിവിധ കേസ് ഫയലുകളിൽ എസ്സി സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ വ്യാജമാണ്. കാരണം, അവ ഒറിജിനൽ രേഖകളല്ല മറിച്ച് താലൂക്ക് ഓഫീസ് നൽകിയ ഒരു പഴയ സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ നിന്ന് പകർത്തിയ തഹസിൽദാരുടെ സീലും, ഒപ്പും ഉള്ള ഫോട്ടോകോപ്പികളായിരുന്നു. കൂടാതെ വെട്ടി തിരുത്തലുകൾ, പേര്/ജാതി പേര് എന്നിവ വെട്ടിയിരിക്കുന്നത്, ഒരേ തീയതിയിൽ നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളിൽ മൂന്ന് വ്യത്യസ്ത തഹസിൽദാരുടെ ഒപ്പുകൾ എന്നീ പൊരുത്തക്കേടുകളും ഓഡിറ്റ് കാണുകയുണ്ടായി.

[90] ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡിക സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് ഏജൻസിയെക്കുറിച്ചും പരാമർശിക്കുന്നതിനാൽ, 'കെഎസ്എഡി' എന്നത് സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റിനെയും 'ഓഡിറ്റ്' എന്നത് എജി ഓഡിറ്റിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഒഴികെ) ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്ന ഐഇഒകൾ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടുവെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ഒൻപത് കേസുകളിൽ ബാങ്കുകളിലേക്ക് കൈമാറിയ സബ്സിഡി തുക ജെഎൽജികളുടെ എസ്ബി അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് വിതരണം ചെയ്യാൻ കോവളം എസ്സിബി സെക്രട്ടറിയോട് ഐഇഒ നടത്തിയ പ്രത്യേക അഭ്യർത്ഥനയിൽ നിന്ന് (2022 മാർച്ച്/ഏപ്രിൽ) ഐഇഒയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ വീഴ്ച മനഃപൂർവ്വമായി കണക്കാക്കാം. ജെഎൽജികൾ എസ്ബി അക്കൗണ്ടുകൾ തുറന്നപ്പോൾ തന്നെ, ബാങ്ക് ഐഇഒയെ ആ വിവരം അറിയിച്ചിരുന്നു. ഓഡിറ്റ്, ബാങ്ക് മാനേജർ അയച്ച യഥാർത്ഥ കത്തും ഐഇഒയുടെ രേഖകളിൽ ഫയൽ ചെയ്ത ഈ കത്തിന്റെ പകർപ്പും താരതമ്യം ചെയ്തു. ഐഇഒയുടെ ഫയലിലെ കത്ത് യഥാർത്ഥ കത്തിന്റെ വ്യാജ രൂപമാണെന്നും ജെഎൽജികൾ വായ്പാബന്ധിത അക്കൗണ്ടുകൾ തുറന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണെന്നും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ഇത് ജെഎൽജികളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് സബ്സിഡി കൈമാറ്റം സുഗമമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ബോധപൂർവ്വം ചെയ്തതായി കരുതുന്നു.

ടിഎംസിയുടെ ജനകീയാസൂത്രണ വിഭാഗത്തിൽ ഫയൽ ചെയ്ത 2020-21ലെ 19 ജെഎൽജികളുടെയും 2021-22ലെ മുഴുവൻ 63 ജെഎൽജികളുടെയും യഥാർത്ഥ ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റുകൾ ഐഇഒ/ബാങ്ക് രേഖകളിലെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ വിശദാംശങ്ങളുമായി ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, ബാങ്കുകളിൽ അക്കൗണ്ട് തുറന്ന ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പേരുകൾ ടിഎംസി അംഗീകരിച്ച യഥാർത്ഥ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നിന്ന് യഥാക്രമം 19 ഉം 31 ഉം കേസുകളിൽ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു എന്നു വെളിപ്പെട്ടു.

ഈ വ്യാജരേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, തിരുവനന്തപുരത്തെ ജില്ലാ ട്രഷറിയിൽ നിന്ന് എസ്സിബികളുടെ[91] അക്കൗണ്ടുകൾ വഴി സബ്സിഡി തുക 205 ജെഎൽജികളുടെ[92] എസ്ബി അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് കൈമാറാനായി ഐഇഒ വഴിയൊരുക്കി (2020-21 കാലയളവിൽ 2021 ജനുവരി മുതൽ 2021 മാർച്ച് വരെയും, 2021-22 കാലയളവിൽ 2021 ഡിസംബർ മുതൽ 2022 മാർച്ച് വരെയും). അങ്ങനെ, ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് വായ്പയൊന്നും എടുക്കാതെ തന്നെ ജെഎൽജികളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് സബ്സിഡി തുക വന്നു ചേർന്നു. ഐഇഒകൾ സബ്സിഡി തുക ബാക്ക് എൻഡഡ് സബ്സിഡിയായി ബാങ്കുകളിലേക്ക് നൽകുന്നതിന് പകരം ജെഎൽജികളുടെ അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് നേരിട്ട് ക്രമവിരുദ്ധമായി കൈമാറ്റം ചെയ്ത[93] സംഭവങ്ങളും ഓഡിറ്റ് കാണുകയുണ്ടായി.

ബാങ്കുകൾക്ക് സബ്സിഡിയായി അനുവദിച്ച ഫണ്ടുകളുടെ കൈമാറ്റം ഓഡിറ്റ് കൂടുതൽ വിശകലനം ചെയ്തപ്പോൾ, ജെഎൽജികളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ട ₹5.34 കോടി, തയ്യൽ മെഷീനുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യുന്ന മെസ്സേഴ്സ് അശ്വതി സപ്ലയേഴ്സിന്റെ ഏക ഉടമസ്ഥന്റെ പേരിലുള്ള മൂന്ന് വ്യത്യസ്ത ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് കൈമാറിയതായി കണ്ടു. ടിഎംസി ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ, ബാങ്കുകളിൽ അക്കൗണ്ട് തുറന്ന ജെഎൽജികളിലെ അംഗങ്ങളുമായി ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ സംയുക്ത യോഗങ്ങൾ/ടെലിഫോണിലൂടെയുള്ള ഇന്റർവ്യൂകൾ (2022 നവംബർ) എന്നിവയിലൂടെ ജെഎൽജിയിലെ അംഗങ്ങൾ പരസ്പരം അറിയുന്നവർ പോലും അല്ലെന്നും അവർ ഒരു സംയുക്ത മൈക്രോ ബിസിനസ്സ് സംരംഭത്തിന്റെയും ഭാഗമായിട്ടില്ലെന്നും വെളിപ്പെട്ടു.

അങ്ങനെ, അർഹതയുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പദ്ധതിയുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിലും പദ്ധതി രൂപീകരണവും സബ്സിഡിയും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖയിൽ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മുഖേന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കൽ ഫലപ്രദമായി മേൽനിരീക്ഷിക്കുന്നതിലുമുള്ള ടിഎംസിയുടെ പരാജയം മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ നഗ്നമായ ലംഘനത്തിനും സംശയകരമായ തട്ടിപ്പിലൂടെയും വ്യാജരേഖകളിലൂടെയും പൊതു പണത്തിന്റെ ചോർച്ചയ്ക്കും കാരണമായി.

---

[91] കേരള ബാങ്കിലും ഐസിഐസിഐ ബാങ്കിലുമുള്ളവ

[92] 151 (2020-21) + 54 (2021-22). 2020-22 ൽ 10 കേസുകൾ യഥാർത്ഥമാണെന്ന് കണ്ടെത്തി.

[93] നടപ്പിലാക്കുന്ന ഓഫീസറുടെ ഡിഡിഒ കോഡ് ഉപയോഗിച്ച് വെബ് സാംഖ്യ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിലൂടെ

തൽഫലമായി, വായ്പകളൊന്നും സ്വീകരിക്കാത്ത/മൈക്രോ ബിസിനസ്സ് സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാതിരുന്ന വ്യക്തികൾ, വായ്പാബന്ധിത പദ്ധതിയുടെ സബ്സിഡി തുക തെറ്റായി നേടിയെടുത്തു. 2020–2022 കാലയളവിൽ ₹5.79 കോടി[94] അപഹരിക്കപ്പെട്ടതു കൂടാതെ, രണ്ട് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലായി ₹33 ലക്ഷം ബ്ലോക്ക് ചെയ്യപ്പെട്ട് കിടക്കുന്നു[95]. ഏൽപ്പിച്ച ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിലുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ വീഴ്ചയ്ക്ക് അന്നുണ്ടായിരുന്ന ഐഇഒകളുടെ മേൽ ഉത്തരവാദിത്തം ചുമത്തുകയും അപഹരണം ചെയ്ത തുകകൾ അവരിൽ നിന്ന് തിരിച്ചുപിടിക്കുകയും വേണം.

പണാപഹരണത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് അറിയിച്ചപ്പോൾ, രണ്ട് ഐഇഒകളിൽ നിന്നും വിശദീകരണം തേടിയിട്ടുണ്ടെന്നും, അവർക്കെതിരെ വകുപ്പുതല നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വ്യവസായ ഡയറക്ടർക്ക് പ്രശ്നം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും ടിഎംസി സെക്രട്ടറി അറിയിച്ചു (2023 ജനുവരി).

ഈ വിഷയം സർക്കാരിനെ അറിയിച്ചു (2023 ഫെബ്രുവരി). പ്രതികരണമൊന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല (2023 ഡിസംബർ).

ശിപാർശ: പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അനുവദിക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ വിഭാവനം ചെയ്ത പ്രകാരം അർഹരായ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ എത്തുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അതീവ ശ്രദ്ധയും ജാഗ്രതയും പുലർത്തണം. പൊതു പണം അപഹരിക്കുന്നതു തടയാൻ ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ ഫലപ്രദമായ മേൽനിരീക്ഷണം അനിവാര്യമാണ്. ടിഎംസിക്കുണ്ടായ ധനനഷ്ടത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ വ്യാപ്തി കണ്ടെത്തുന്നതിനും പൊതു പണം ഊറ്റിയെടുക്കുന്ന തട്ടിപ്പുകാർക്ക് എതിരായി കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും അനുയോജ്യമായ ഏജൻസികളെക്കൊണ്ട് ഈ വിഷയം അന്വേഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഏർപ്പാട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

നിഷ്ഫലമായ ചെലവ്

5.2 തറികൾ വാങ്ങിയതിലുള്ള നിഷ്ഫലമായ ചെലവ്

കാസർഗോഡ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെയും, ജില്ലാ ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായ ഓഫീസിലെ പ്രോജക്ട് ഓഫീസറുടെയും വികലമായ ആസൂത്രണവും, സാധ്യതാ പഠനത്തിന്റെ അഭാവവും, ജില്ലയിലെ ഖാദി നെയ്ത്ത് കേന്ദ്രങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 45 പുതിയ തറികൾ വാങ്ങുന്നതിന് ചെലവാക്കിയ ₹44.01 ലക്ഷം നിഷ്ഫലമാകുന്നതിനിടയാക്കി.

കേരള ഖാദി റൂറൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ബോർഡിന് (ഖാദി ബോർഡ്) കീഴിലുള്ള പയ്യന്നൂർ ഖാദി കേന്ദ്രത്തിന്റെ നിലവിലുള്ള/പുതിയ യൂണിറ്റുകളിൽ 100 തറിയും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുമായി 2017–18 വർഷത്തെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ കാസർഗോഡ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് (ഡിപി) ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചു. ഡിപി തിരഞ്ഞെടുത്ത 100 വനിതാ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകാനും ഖാദിയുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിട്ടു. കാസർഗോഡ് ജില്ലാ ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായ ഓഫീസിലെ പ്രോജക്ട് ഓഫീസറായിരുന്നു പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

നെയ്ത്ത് യൂണിറ്റുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും ലഭിച്ച തറികൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട സ്ഥലങ്ങളുടെ പേരുകൾ ഡിപിയിലുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ (ജിപി) കൈമാറണം. ജിപികൾ നൽകിയ ലിസ്റ്റുകളിൽ നിന്നും നേരിട്ട് ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകളിൽ നിന്നും പയ്യന്നൂർ ഖാദി കേന്ദ്രത്തിലെ ഡയറക്ടറാണ് ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്.

---

[94] ₹5.34 കോടി (അശ്വതി സപ്ലയേഴ്സ്) + ₹0.18 കോടി (തെറ്റായ കൈമാറ്റം) + ₹0.27 കോടി (പണമായി നേരിട്ട് പിൻവലിക്കൽ)

[95] ചില ബാങ്കുകളുടെ മാനേജർമാർ തുക വിതരണം/പിൻവലിക്കൽ രീതികളിലെ സുതാര്യതയെക്കുറിച്ച് ആശങ്കകൾ ഉന്നയിച്ചത് തുകകൾ വിതരണം ചെയ്യാൻ വിമുഖത ഉണ്ടാക്കിയതും കണ്ടിജന്റ് ബില്ലുകളിലെ തെറ്റായ അക്കൗണ്ട് നമ്പറുകളും.

ഖാദി ബോർഡ് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് തറികൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ആറു മാസത്തെ പരിശീലനം നൽകുകയും ഈ കാലയളവിൽ അവർക്ക് സ്റ്റൈഫൻഡ് നൽകുകയും ചെയ്യും.

തറികളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനായി ഡിപിയുടെ വികസനഫണ്ടിൽ നിന്ന് ₹1.09 കോടി അനുവദിച്ചതായി രേഖകളുടെ പരിശോധനയിൽ കണ്ടെത്തി. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ തുകയായ ₹97.48 ലക്ഷം ലേലത്തിൽ വിളിച്ച റെയ്ഡ്കോയ്ക്ക്[96] പ്രവൃത്തി അനുവദിക്കുകയും, 2018 മാർച്ച് 20 വിതരണം പൂർത്തിയാക്കുവാനുള്ള തീയതിയായി ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ട് നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സപ്ലൈ ഓർഡർ നൽകുകയും ചെയ്തു (2018 ഫെബ്രുവരി). റെയ്ഡ്കോയും ഡിപിക്കു വേണ്ടി നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനും തമ്മിൽ 2018 മാർച്ച് 17ന് കരാറിൽ ഏർപ്പെടുകയും, 2018 മാർച്ച് 20ന് ₹29.24 ലക്ഷം അഡ്വാൻസ് ആയി റെയ്ഡ്കോയ്ക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു. സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ സപ്ലൈ ഓർഡർ നൽകിയതുകൊണ്ട് സബ്സിഡി നിരക്ക് അന്തിമമാക്കുന്നതിന് കാലതാമസമുണ്ടാകുകയും ചെയ്തതിനാൽ റെയ്ഡ്കോ എല്ലാ തറികളുടെയും വിതരണത്തിനായി മൂന്നു മാസത്തിലധികം[97] സമയം നീട്ടി ചോദിച്ചു. തൽഫലമായി ₹97.81 ലക്ഷത്തിന്റെ[98] ആകെ തുകയ്ക്ക് ഈ പ്രവൃത്തി 2018-19 വർഷത്തേയ്ക്ക് സ്പിൽ ഓവർ പദ്ധതിയായി ഉൾപ്പെടുത്തി.

നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനോടൊപ്പം, തിരഞ്ഞെടുത്ത 14 യൂണിറ്റുകളിൽ, ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ (2022 ഏപ്രിൽ/ഒക്ടോബർ/ഡിസംബർ) സംയുക്ത പരിശോധനകളിൽ 100 തറികൾ വാങ്ങി സ്ഥാപിച്ചതിൽ[99] ഒൻപത് യൂണിറ്റുകളിലായി 45 എണ്ണം പ്രവർത്തനരഹിതവും ഉപയോഗശൂന്യവുമായിരുന്നു (എട്ട് യൂണിറ്റുകളിൽ ട്രെയിനികളില്ലാത്തതിനാലും, ഒരു യൂണിറ്റിൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുവാനുള്ള സ്ഥലമില്ലാത്തതിനാലും). അതിനാൽ, ഈ യന്ത്രങ്ങൾക്കായി ചെലവഴിച്ച ₹44.01 ലക്ഷം[100] പാഴായി. ആറ് യൂണിറ്റുകളിലായി, 31 പഴയ തറികൾ മാറ്റി പുതിയ തറികൾ സ്ഥാപിച്ചു, ഇതിൽ അഞ്ച് തറികൾ ട്രെയിനി/സ്ഥലം ലഭ്യമല്ലാത്തതിനാൽ ഉപയോഗശൂന്യമായിരുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിൽ താഴെപ്പറയുന്ന പോരായ്മകൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- പൂർത്തീകരണ തീയതി 2018 ആഗസ്റ്റ് 30 വരെ ഡിപി നീട്ടിക്കൊടുത്തിട്ടും, 2019 മാർച്ചിൽ മാത്രമേ തറികളുടെ വിതരണം പൂർത്തിയാക്കാൻ വിതരണക്കാരന് കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. എന്നിരുന്നാലും, റെയ്ഡ്കോയും നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനും തമ്മിലുള്ള കരാറിൽ[101] നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം, വിതരണം വൈകിയതിന് വിതരണക്കാരനിൽ നിന്ന് ഒരു കിഴിവും വരുത്തിയില്ല.

- തറികൾ സ്ഥാപിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമേ അവ പ്രവർത്തനക്ഷമമാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയൂ എന്ന് പയ്യന്നൂർ ഖാദി കേന്ദ്രം ഡയറക്ടർ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ അറിയിച്ചിരുന്നു (2018 ജൂലൈ). തറികൾ സ്ഥാപിച്ച് വിജയകരമായി പ്രവർത്തിപ്പിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമേ വിതരണക്കാരന് പണം നൽകാവൂ എന്ന് കരാറിലും സപ്ലൈ ഓർഡറിലും

96 റീജിയണൽ അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഓഫ് കേരള ലിമിറ്റഡ്

97 തറികൾ 2018 മേയ് 20ന് മുമ്പ് വിതരണം ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതായിരുന്നു. റെയ്ഡ്കോ 2018 ജൂലൈ 31 വരെയും പിന്നീട് 2018 ഓഗസ്റ്റ് 30 വരെയും സമയം നീട്ടി കിട്ടാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

98 ₹32,805 പരസ്യചാർജ്ജുകൾ ഉൾപ്പെടെ

99 2022 ഒക്ടോബറിൽ നടത്തിയ സംയുക്ത പരിശോധനയിൽ, തറികൾ സ്ഥാപിച്ചതായി അവകാശപ്പെട്ടെങ്കിലും, ധാരാളം യൂണിറ്റുകളിൽ ഫ്രെയിം സെറ്റുകൾ ഘടിപ്പിക്കാതെ അവ കൂട്ടിച്ചേർക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തതെന്ന് ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ചില യൂണിറ്റുകളിൽ, ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഇരുമ്പ് തറികൾക്ക് പകരം പുതിയതായി വാങ്ങിയ തടികൊണ്ടുള്ള തറികൾ ഉപയോഗിച്ചു.

100 ₹97,810 (യൂണറ്റിന്റെ വില) x 45

101 കരാറിന്റെ 5(ബി) ഖണ്ഡികയിൽ പറയുന്നത്, കരാറിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന സമയത്തിനകം സാധനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനോ സേവനം നിർവഹിക്കുന്നതിനോ കരാറുകാരൻ പരാജയപ്പെട്ടാൽ വാങ്ങുന്നയാൾ വിതരണം വൈകിയ സാധനങ്ങളുടെയോ സേവനങ്ങളുടെയോ വിതരണം ചെയ്ത വിലയുടെ 0.5 ശതമാനം അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ശതമാനത്തിന് തുല്യമായ തുക, കരാർ വിലയുടെ പരമാവധി 10 ശതമാനം കിഴിവ് വരെ ഓരോ ആഴ്ചയിലും, വിലയിൽ നിന്ന് ലിക്വിഡേറ്റഡ് ഡാമേജ് ആയി കിഴിവ് ചെയ്യും.

വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു. യന്ത്രഭാഗങ്ങൾ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സ്പെയർ പാർട്സുകൾ 2019 മാർച്ചിൽ മാത്രമേ വിതരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളൂവെങ്കിലും, യന്ത്രങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി സ്ഥാപിക്കുകയും പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുകയും ചെയ്തുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാതെ മുഴുവൻ തുകയും മൂന്നു[102] സന്ദർഭങ്ങളിലായി റെയ്ഡ്കോയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു.

- വിതരണക്കാരനിൽ നിന്നും പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നത് ഉറപ്പാക്കുവാനായി ഈടാക്കിയ സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റായ ₹4.87 ലക്ഷം, വാങ്ങിയ എല്ലാ തറികളും പൂർണ്ണമായി സ്ഥാപിച്ചുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാതെ, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ റെയ്ഡ്കോയ്ക്ക് റിലീസ് ചെയ്തു (2022 ജനുവരി).

- തറികൾ[103] പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ പരിശീലനം ലഭിച്ച (2018) 57 സ്ത്രീകളിൽ 28 പേർ മാത്രമാണ് ജോലിയിൽ തുടർന്നത്. എംജിഎൻആർഇജിഎസ്[104] പോലുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് കീഴിലുള്ള വേതനവുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ കുറഞ്ഞ വേതനം വാഗ്ദാനം ചെയ്തതിനാൽ ബാക്കിയുള്ള സ്ത്രീകൾ ഈ ജോലിയിൽ തുടരാൻ താത്പര്യപ്പെട്ടില്ല. പയ്യന്നൂർ ഖാദി കേന്ദ്രം ട്രെയിനികളെ ലഭ്യമാക്കാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിലും അനുകൂല പ്രതികരണം ലഭ്യമായില്ല.

- ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നിർദ്ദേശിച്ച യൂണിറ്റുകളിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥലത്തിന്റെയും സൗകര്യങ്ങളുടെയും പര്യാപ്തത ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്/ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിലയിരുത്തിയിരുന്നില്ല. ഇതിന്റെ ഫലമായി പുതിയതായി വാങ്ങിയ തറികൾ മാസങ്ങളോളം പൊളിച്ചുമാറ്റിയ അവസ്ഥയിൽ കിടക്കുന്നതിനും തറികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി പുതിയ പരിസരങ്ങൾ/കെട്ടിടങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിനും ഇടയായി. മറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി[105] നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കെട്ടിടങ്ങളെ ഈ കാര്യത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തതിനെ ജിപികൾ എതിർത്തതായും കണ്ടു.

അങ്ങനെ, ഡിപി/നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ വികലമായ ആസൂത്രണവും, തെറ്റായ പദ്ധതി നടത്തിപ്പും, ഡിപിയുടെ വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്ന് ₹44.01 ലക്ഷത്തിന്റെ നിഷ്ഫല ചെലവിന് ഇടയാക്കി. ഓഡിറ്റ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതിന് ശേഷം മാത്രമാണ് പ്രവർത്തനക്ഷമമായ 55 തറികളിൽ 24 എണ്ണവും പ്രവർത്തസജ്ജമായത് (2022 ഏപ്രിൽ). കൂടാതെ, പദ്ധതി അന്തിമമാക്കുന്നതിന് മുൻപ്, തറികളുടെ യഥാർത്ഥ ആവശ്യകത, പരിശീലനം ലഭിച്ച തൊഴിലാളികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത, തറികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലലഭ്യത, എന്നിവ വിലയിരുത്തുന്നതിന് ഡിപി ഒരു സാധ്യതാ പഠനവും നടത്തിയിട്ടില്ല.

തുച്ഛമായ വേതനം/സ്റ്റൈപ്പന്റ് മൂലം ആവശ്യത്തിന് ട്രെയിനികളെ ലഭ്യമാകുന്നില്ല എന്ന പ്രധാന കാരണത്താൽ 44 തറികൾ പൂട്ടിപോകലിന്റെ വക്കിലാണെന്ന് സ്ഥിതി വിലയിരുത്തിയതിനു ശേഷം സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2022 നവംബർ). കൂടാതെ, കുറഞ്ഞ വേതനം തോഴിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിൽ നിന്നും തൊഴിലാളികളെ പിന്തിരിപ്പിച്ചെന്നും, ജോലി സ്ഥലത്ത് വനിതാ തൊഴിലാളികൾക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമായിരുന്നില്ലെന്നും അറിയിച്ചു.

---

102 2018 ആഗസ്റ്റ്, 2018 ഡിസംബർ, 2019 മാർച്ച്

103 പരിശീലന സമയത്ത് പുതിയ തറികൾ വാങ്ങി വിതരണം ചെയ്യാത്തതിനാൽ പഴയ തറികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സ്ത്രീകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകിയത്

104 മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി

105 ശിശുമന്ദിരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നതിനായി തങ്ങളുടെ ശിശുമന്ദിര കെട്ടിടത്തിൽ ട്രെയിനികളുടെ അഭാവം മൂലം നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്ന 12 തറികൾ പൊളിച്ചുമാറ്റാൻ (2022 മേയ്) മടിക്കൈ ജിപി അഭ്യർത്ഥിച്ചു.

ഈ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങൾ വെളിപ്പെട്ടുമായിരുന്ന ഒരു സാദ്ധ്യതാ പഠനം നടത്തുന്നതിലും, പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിനു മുൻപ് ഉചിതമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിലും ഡിപി പരാജയപ്പെട്ടതിനാൽ സർക്കാരിന്റെ ന്യായീകരണം സ്വീകാര്യമല്ല. ഖാദിയുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് പുറമെ, പുതിയതായി പരിശീലനം നേടുന്ന 100 സ്ത്രീകൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് 100 തറികൾ ഡിപി വാങ്ങിയത്. എന്നാൽ മോശപ്പെട്ട ആസൂത്രണവും നിർവ്വഹണപ്പിഴവും മൂലം പദ്ധതിക്ക് ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടാനായില്ല.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു മുൻപായി സാദ്ധ്യതാ പഠനം നടത്തണമെന്നും, സ്ഥലത്തിന്റെയും വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള തൊഴിലാളികളുടെയും ലഭ്യത, സാമ്പത്തിക ക്ഷമത എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഫലപ്രദമായ നിർവ്വഹണസാദ്ധ്യത വിലയിരുത്തണമെന്നും ഓഡിറ്റ് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

ഈടാക്കാത്തത്/കുറഞ്ഞ തോതിൽ ഈടാക്കിയത്

5.3 അധിക ഫ്ലോർ ഏരിയക്കുള്ള പെർമിറ്റ് ഫീസ് കുറഞ്ഞതോതിൽ ഈടാക്കിയത്

ഒന്നിലധികം ഒക്യുപൻസി ഉൾപ്പെടുന്ന കെട്ടിടത്തിന്റെ പെർമിറ്റ് ഫീസ് കണക്കാക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവും നിയന്ത്രിത ഒക്യുപൻസിയുടെ അനുവദനീയമായ പരമാവധി ഫ്ലോർ ഏരിയ അനുപാതം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷനുണ്ടായ വീഴ്ച പെർമിറ്റ് ഫീസ് ₹39.57 ലക്ഷം കുറച്ച് ഈടാക്കുന്നതിന് കാരണമായി.

1999-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലെ (കെഎംബിആർ) ചട്ടം 31(1) പ്രകാരം, പരമാവധി നിർമ്മിക്കാവുന്ന തറ വിസ്തീർണ്ണത്തെ ഫ്ലോർ ഏരിയ അനുപാതത്തിന്റെ[106] (എഫ്എആർ-ന്റെ) അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിമിതപ്പെടുത്തണം. കെഎംബിആറിലെ ചട്ടം 11(3) പ്രകാരം, ഷെഡ്യൂൾ II ൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന പെർമിറ്റ് ഫീസ് അടയ്ക്കുമ്പോൾ ബിൽഡിംഗ് പെർമിറ്റ് അനുവദിക്കുകയും എഫ്എആർ അനുവദനീയമായ പരിധി അധികരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ കെഎംബിആറിലെ ചട്ടം 31(2)ന് കീഴിലുള്ള, പട്ടിക 2 ൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നതുപോലെ അധിക ഫീസ് ഈടാക്കേണ്ടതുമാണ്. അധിക ഫ്ലോർ ഏരിയക്ക് ഒരു ചതുരശ്രമീറ്ററിന് (ച.മീ) ₹5,000[107] എന്ന നിരക്കിലാണ് അധിക ഫീസ് ഈടാക്കേണ്ടത്.

2021 ഫെബ്രുവരി-മാർച്ച് മാസങ്ങളിൽ തൃശ്ശൂർ മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (ടിഎംസി) രേഖകൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചതിൽ, കെട്ടിട പെർമിറ്റ് നൽകുമ്പോൾ ടിഎംസി അനുവദനീയമായ പരമാവധി എഫ്എആറിനെക്കാൾ കൂടുതലുള്ള തറവിസ്തീർണ്ണത്തിന് അധിക ഫീസ് കുറച്ച് നിർണ്ണയിച്ചത്, താഴെപ്പറയുന്നവിധം വെളിപ്പെട്ടു.

ഒരു 1583 ച.മീ (0.1583 ഹെക്ടർ)[108] വിസ്തീർണ്ണമുള്ള പ്ലോട്ടിൽ 7,921.86 ച.മീ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഒരു വാണിജ്യവും (എഫ്) പ്രത്യേക താമസസ്ഥലവും (എ2) ചേർന്ന കെട്ടിടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് കോർപ്പറേഷൻ അപേക്ഷകന് പുതുക്കിയ പെർമിറ്റ് നൽകി (2018 ഏപ്രിൽ). നിർദ്ദിഷ്ട കെട്ടിടത്തിന് 6142.94 ച.മീ ആകെ വിസ്തീർണ്ണവും പത്ത് നിലകളുമാണുള്ളത്[109]. കെട്ടിടത്തിന്റെ എഫ്എആർ 3.88[110] ആയിരുന്നു. പുതുക്കിയ പെർമിറ്റ് പ്രകാരം, കെട്ടിടത്തിൽ കടകളും (കൊമേഴ്സ്യൽ (എഫ്) ഒക്യുപൻസി) ഒരു ഡോർമിറ്ററിയും (പ്രത്യേക താമസസ്ഥലം (എ2)) ഉൾപ്പെടുന്നു. കെഎംബിആർ പ്രകാരം, അധിക ഫീസില്ലാതെ അനുവദനീയമായ പരമാവധി എഫ്എആർ കച്ചവട/വാണിജ്യ

---

[106] ഫ്ലോർ ഏരിയ അനുപാതം (ഫ്ലോർ സ്പേസ് ഇൻഡക്സ് 2020 സെപ്തംബർ 24 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ) എല്ലാ നിലകളിലെയും മൊത്തം ഫ്ലോർ ഏരിയ, പ്ലോട്ടിന്റെ വിസ്തീർണ്ണത്താൽ ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന ഘടകമാണ്.

[107] 2017 ഒക്ടോബർ 31 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ

[108] ഒരു ചതുരശ്രമീറ്റർ 0.0001 ഹെക്ടറിന് തുല്യമാണ്

[109] രണ്ട് ബേസ്മെന്റ് നിലകളും, താഴത്തെ നിലയും, ഏഴ് നിലകളും, ഉള്ളതിൽ താഴത്തെ നിലയിലും ആറ് നിലകളിലുമായി കടകളും എഴാമത്തതിൽ ഒരു ഡോർമിറ്ററിയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

[110] 3.88 = 6142.94/1583

(എഫ്) കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് 3.0-ഉം പ്രത്യേക താമസസ്ഥലം (എ2) കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് 2.5-ഉം ആയിരുന്നു.

കെഎംബിആർ ചട്ടം 31(2)ന്റെ കീഴിലുള്ള കുറിപ്പ് (ii) പ്രകാരം ഒന്നിൽ കൂടുതൽ ഒക്യുപൻസി ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു കെട്ടിടത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ, 0.5 ഹെക്ടർ വരെയുള്ള പ്ലോട്ട് ഏരിയക്ക്, സ്വീകരിക്കേണ്ട പരമാവധി അനുവദനീയമായ എഫ്എആർ ഏറ്റവും നിയന്ത്രിത[111] ഒക്യുപൻസിയുടേതായിരിക്കും. പ്രസ്തുത കെട്ടിടത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ, പ്രത്യേക (എ2) വാസഗൃഹങ്ങൾക്ക്, അധിക ഫീസില്ലാതെ അനുവദനീയമായ പരമാവധി എഫ്എആർ ആയ 2.5 ആയിരുന്നു, ഏറ്റവും നിയന്ത്രിത ഒക്യുപൻസി. അധിക ഫീസ് നൽകാതെ അനുവദനീയമായ പരമാവധി ഫ്ലോർ ഏരിയ 3,957.5[112] ചതുരശ്രമീറ്റർ ആണെന്ന് കണ്ടു. അതിനാൽ, അധികമായുള്ള തറവിസ്തീർണ്ണത്തിനുള്ള (2,185.44 ച.മീ) അധിക ഫീസ് ₹109.27 ലക്ഷം[113] ആകേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ, പെർമിറ്റ് ഫീ കണക്കാക്കുന്നതിന് ടിഎംസി വാണിജ്യ (എഫ്) ഒക്യുപൻസിയുടെ പരമാവധി അനുവദനീയ എഫ്എആർ ആണ് തിരഞ്ഞെടുത്തത്. അതനുസരിച്ച്, ₹70.76[114] ലക്ഷം മാത്രമാണ് പെർമിറ്റ് ഫീസായി ടിഎംസി അപേക്ഷകനിൽ നിന്ന് സ്വീകരിച്ചത്. പരിഷ്കരിച്ച പെർമിറ്റ് നൽകുമ്പോൾ ഏറ്റവും നിയന്ത്രിത ഒക്യുപൻസിക്ക് നിശ്ചയിച്ച എഫ്എആർ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടതിനെ തുടർന്ന് പെർമിറ്റ് ഫീസ് നിർണ്ണയിച്ചതിലുണ്ടായ കുറവ് ₹39.57 ലക്ഷം[115] ആയിരുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രശ്നം ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ, ഓഡിറ്റ് ക്രമക്കേട് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതിനെ തുടർന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷിക്ക് നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ടിഎംസി മറുപടി നൽകി (2022 ഫെബ്രുവരി). ഓഡിറ്റിന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം കോർപ്പറേഷന്റെ തനതു ഫണ്ടിലേക്ക് ₹39.57 ലക്ഷം തിരിച്ചടച്ചതായി അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2022 ഡിസംബർ).

എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവരുടെ അധികാര പരിധിയിലുള്ള പലവിധ ഒക്യുപൻസി കെട്ടിടങ്ങളുടെ പരമാവധി അനുവദനീയമായ ഫ്ലോർ ഏരിയ അനുപാതം കണക്കാക്കുന്നതിനുള്ള കേസുകൾ പുനരവലോകനം ചെയ്യണമെന്നും, പുതിയ കേസുകളിൽ ചട്ടങ്ങളിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്ന രീതി അവലംബിക്കണമെന്നും സർക്കാർ/നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ എല്ലാ തസ്വഭവ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്നു ഓഡിറ്റ് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

---

111 പലവിധ ഒക്യുപൻസിയുള്ള കെട്ടിടത്തിലെ വ്യത്യസ്ത ഒക്യുപൻസി ഉപയോഗങ്ങൾക്ക് ഒരു ഫ്ലോർ സ്പേസ് ഇൻഡക്സ് ആണെങ്കിൽ, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ കവറേജുള്ള ഒക്യുപൻസി ഉപയോഗത്തെ ഏറ്റവും നിയന്ത്രിത ഒക്യുപൻസി ആയി കണക്കാക്കപ്പെടും.

112 പ്രത്യേക റസിഡൻഷ്യൽ (എ2) കെട്ടിടങ്ങളുടെ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് അധിക പണമടയ്ക്കാതെ അനുവദനീയമായ പരമാവധി ഫ്ലോർ ഏരിയ, പ്ലോട്ട് ഏരിയ 1583 ച.മീ എഫ്എആർ 2.5 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചാൽ ലഭിക്കുന്ന 3957.5 ച.മീ ആണ്.

113 (6142.94 ച.മീ -(1583 ച.മീ x 2.5)) x₹5,000 = 2185.44 ച.മീ x ₹5,000 = ₹ 1,09,27,200

114 അധിക എഫ്എആർ ഫീസ് ആയ ₹69,70,000 ഉൾപ്പെടെ
അതായത് (6142.94 ച.മീ – (1583 ച.മീ x 3.0)) x ₹5,000 = 1393.94 ച.മീ x₹5,000

115 ആവശ്യപ്പെട്ടതിലെ കുറവ് = ₹1,09,27,200–₹69,70,000 = ₹39,57,200

നിയമനിഷ്ഠ പ്രശ്നങ്ങൾ

5.4 ടെക്നോളജി ഫണ്ട് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിലെ ക്രമക്കേടുകൾ

ടെക്നോളജി ഫണ്ട് നൽകുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന അർഹതാ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കാതെ കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് വിതരണം ചെയ്തത് അനർഹരായ സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ₹1.07[116] കോടിയുടെ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് നൽകുന്നതിനിടയാക്കി. മലപ്പുറം, തിരുവനന്തപുരം എന്നിവിടങ്ങളിലെ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ പദ്ധതികൾ അനുവദിക്കുമ്പോൾ നിർദ്ദിഷ്ട സാമ്പത്തിക പരിധി പാലിക്കുന്നതിലുണ്ടായ വീഴ്ച മൂന്ന് സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്ക് ₹11.50 ലക്ഷം അനർഹമായി അനുവദിക്കുന്നതിന് കാരണമായി.

സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങളുടെ/മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസുകളുടെ (എംഇ) പ്രോത്സാഹനവും വികസനവും സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണം സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ സുപ്രധാന തന്ത്രങ്ങളിലൊന്നാണ്. പരിശീലനങ്ങൾ നൽകൽ, ഭാഗികമായി സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകൽ, വിപണി പിന്തുണയ്ക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പാടാക്കൽ തുടങ്ങിയവയാണ് ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രത്യേക തന്ത്രങ്ങൾ. കുടുംബശ്രീ എംഇ യൂണിറ്റുകൾക്കും, എംഇ യൂണിറ്റുകളുടെ കൂട്ടായ്മകൾക്കും നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകളും യന്ത്രസാമഗ്രികളും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും അതുവഴി ഉൽപ്പാദന ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വ്യാപാരത്തിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി നൽകുന്ന സഹായമാണ് ടെക്നോളജി ഫണ്ട്. കുടുംബശ്രീയുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി (സിഡിഎസ്) മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന അപേക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മൊത്തം പദ്ധതിച്ചെലവിന്റെ[117] 40 ശതമാനത്തിൽ കൂടാത്ത തുക ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ (ഡിഎംസി) അനുവദിക്കുന്നു. അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതലുള്ള ഏത് തുകയും സംസ്ഥാന മിഷന്റെ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകൾ, എന്നിവ വഴി ബാക്കിയുള്ള പദ്ധതിച്ചെലവ് യൂണിറ്റുകൾ കണ്ടെത്തണം.

2017-18 മുതൽ 2021-22 വരെയുള്ള അഞ്ച് വർഷത്തെ കാലയളവിൽ 14 ജില്ലകളിലെ ജില്ലാ മിഷൻ ഓഫീസുകൾ വഴി 385 യൂണിറ്റുകളിലേക്ക് ₹3.76 കോടിയുടെ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് നൽകുകയുണ്ടായി. ഓഡിറ്റിന്റെ ഭാഗമായി തിരഞ്ഞെടുത്ത നാല് ജില്ലകളിൽ[118] ടെക്നോളജി ഫണ്ടായി ₹40.29 ലക്ഷം ലഭിച്ച 32 യൂണിറ്റുകളിൽ നടന്ന ഭൗതിക പരിശോധനയിൽ ₹15.02 ലക്ഷം ടെക്നോളജി ഫണ്ടായി ലഭിച്ചതിനു ശേഷവും ഒമ്പത് യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തനരഹിതമാണെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. എംഇകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതും ടെക്നോളജി ഫണ്ട് നൽകുന്നതും സംബന്ധിച്ച ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണങ്ങൾ തുടർന്നുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്ത എംഇകളെ തിരഞ്ഞെടുത്തത്

പദ്ധതിയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ[119] അനുസരിച്ച്, ടെക്നോളജി ഫണ്ടിന് അപേക്ഷിക്കുന്ന എംഇ ഗ്രൂപ്പുകൾ യുവശ്രീ പദ്ധതി പ്രകാരമോ ഗ്രാമീണ സൂക്ഷ്മ സംരംഭ പദ്ധതി പ്രകാരമോ കുടുംബശ്രീയുടെ സിഡിഎസ്-ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണം. രജിസ്ട്രേഷൻ നില പരിശോധിക്കാനായി, ഓഡിറ്റ് 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നും 120 എംഇ യൂണിറ്റുകൾ (31 ശതമാനം) തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും, കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ

---

[116] ₹81.47 ലക്ഷം (രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്ത എംഇകൾക്ക് അനുവദിച്ച തുക) + ₹25.76 ലക്ഷം (ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ അസ്തിത്വമില്ലാത്ത എംഇകൾക്ക് അനുവദിച്ച തുക)

[117] ഗ്രൂപ്പിലെ ഒരു അംഗത്തിന് ₹50,000, പരമാവധി ₹ അഞ്ച് ലക്ഷവും എന്ന പരിധിയോടെ

[118] തിരുവനന്തപുരം, തൃശ്ശൂർ, പാലക്കാട്, മലപ്പുറം

[119] സംസ്ഥാനമിഷന്റെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, എംഇകൾ/എംഇകളുടെ കൂട്ടായ്മകളുടെ യോഗ്യതകളും ഓരോ യൂണിറ്റിനും/ഗ്രൂപ്പിനും ടെക്നോളജി ഫണ്ടായി അനുവദിക്കാവുന്ന പരമാവധി തുകയും നിഷ്കർഷിച്ചുകൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച (2017 ഏപ്രിൽ 27 ന്റെ ഉത്തരവിലൂടെയും, 2019 ആഗസ്റ്റ് 13 ന്റെ പരിഷ്കരിച്ച ഉത്തരവിലൂടെയും) മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ

അവയുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ നില പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തു. 120 എംഇ യൂണിറ്റുകളിൽ 43 എണ്ണവും (36 ശതമാനം) സിഡിഎസിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും എന്നാൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ലംഘിച്ച് ഈ എംഇ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ₹81.47 ലക്ഷം അനുവദിച്ചുവെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. ഇതിൽ ₹5.66 ലക്ഷം കുടുംബശ്രീയുടെ ഓഡിറ്റ് ടീമായ കുടുംബശ്രീ അക്കൗണ്ട്സ് ആൻഡ് ഓഡിറ്റ് സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റിക്കും (കെഎഎഎസ്എസ്) എംഇ കൺസൾട്ടന്റുമാർക്കുമായിരുന്നു അനുവദിച്ചിരുന്നത്. കെഎഎഎസ്എസിനെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത എംഇ യൂണിറ്റായി പരിഗണിക്കാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ, ഈ സൊസൈറ്റിക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിച്ചത് ക്രമവിരുദ്ധമാണ്. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത യൂണിറ്റുകൾക്ക് ടെക്നോളജി ഫണ്ട് അനുവദിച്ച നൽകിയത് യൂണിറ്റുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ ഡിഎംസിമാരുടെ പക്ഷപാതപരവും ഏകപക്ഷീയവുമായ നിലപാട് സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ അസ്തിത്വ കാലയളവില്ലാത്ത എംഇകളെ തിരഞ്ഞെടുത്തത്

കഴിഞ്ഞ ഒരു വർഷമായി നിലവിൽ ഉള്ളതും വിജയകരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമായ എംഇ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ടെക്നോളജി ഫണ്ട് അനുവദിക്കാമെന്ന് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നു. ഡിഎംസിമാർ ഓഡിറ്റിന് നൽകിയ രേഖകളുടെ പരിശോധനയിൽ 385 യൂണിറ്റുകളിൽ 70 എണ്ണത്തിന് (18.18 ശതമാനം), സ്ഥാപിതമായ വർഷവും ടെക്നോളജി ഫണ്ട് റിലീസ് ചെയ്ത വർഷവും ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന് കണ്ടെത്തി. ഈ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ₹25.76 ലക്ഷം അനുവദിച്ചപ്പോൾ, എംഇ യൂണിറ്റിന്റെ വിജയകരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ കാലയളവ് എന്ന മാനദണ്ഡം നിർബന്ധിതമാക്കിയില്ല എന്നത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ 32 യൂണിറ്റുകളുടെ ഭൗതിക പരിശോധനയിൽ രണ്ട് യൂണിറ്റുകൾ[120] കുറച്ച് മാസങ്ങൾക്ക് ശേഷം അവയുടെ പ്രവർത്തനം നിർത്തിയതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. വിജയകരമല്ലാത്തതും പ്രായോഗികമല്ലാത്തതുമായ സംരംഭങ്ങൾക്കായി ടെക്നോളജി ഫണ്ട് റിലീസ് ചെയ്തതിനുള്ള സാധ്യതയിലേക്കാണ് ഇത്തരം സംഭവങ്ങൾ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

അർഹതയിൽ കവിഞ്ഞ സഹായം അനുവദിക്കൽ

മൊത്തം പ്രോജക്റ്റ് ചെലവ്, ഗ്രൂപ്പിലെ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം എന്നീ രണ്ട് കാര്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ടെക്നോളജി ഫണ്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എംഇ യൂണിറ്റിനുള്ള സാമ്പത്തിക യോഗ്യത നിശ്ചയിക്കുന്നത്. മൊത്തം പദ്ധതിചെലവിന്റെ 40 ശതമാനമോ ഓരോ അംഗത്തിനും ₹50,000 എന്ന നിരക്കിൽ കൂട്ടിയ തുകയോ, അതിൽ ഏതാണ് കുറവ്, അതാണ് ടെക്നോളജി ഫണ്ട് കണക്കാക്കുന്നത്. ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയിൽ തിരുവനന്തപുരം, വയനാട്, കൊല്ലം, കോട്ടയം, ഇടുക്കി എന്നിവിടങ്ങളിലെ ഒൻപത് എംഇ യൂണിറ്റുകൾക്ക് അവർക്ക് അർഹതപ്പെട്ടതിനെക്കാൾ അധികമായി ₹12.70 ലക്ഷത്തിന്റെ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് (**അനുബന്ധം 5.2**) ഡിഎംസികൾ അനുവദിച്ചതായി കണ്ടെത്തി. ഇത് തിരിച്ചുപിടിക്കേണ്ടതാണ്. രണ്ട് സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഡിഎംസികൾ (ഇടുക്കി, വയനാട്) നൽകിയ ധനസഹായം മൊത്തം പദ്ധതിചെലവിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ആയിരുന്നു.

യന്ത്രസാമഗ്രികൾ വാങ്ങിച്ചുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാനുള്ള ഭൗതിക പരിശോധനകളുടെ അഭാവം

മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച്, വിതരണം ചെയ്ത ഫണ്ടിന്റെ ശരിയായ വിനിയോഗം ഉറപ്പാക്കുക എന്നത് ഡിഎംസികളുടെ നിർബന്ധിത ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള യന്ത്രസാമഗ്രികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അവ പ്രവർത്തനക്ഷമമാണെന്നും അസിസ്റ്റന്റ് ഡിഎംസികൾ/ജില്ലാ പ്രോജക്ട് മാനേജർമാർ (ഡിപിഎം) പരിശോധന നടത്തി ഉറപ്പുവരുത്തണം. എന്നാൽ പരിശോധന നടത്തിയ ജില്ലകളിൽ, പദ്ധതി റിപ്പോർട്ടിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള യന്ത്രസാമഗ്രികൾ എംഇ യൂണിറ്റുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, എംഇ യൂണിറ്റുകളിൽ നിന്ന് യൂട്ടിലൈസേഷൻ

[120] രുചിക്കൂട്ട് (തിരുവനന്തപുരം), സ്മൈക്ക് സൊല്യൂഷൻസ് (മലപ്പുറം)

സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഉറപ്പാക്കാൻ വേണ്ടി അസിസ്റ്റന്റ് ഡിഎംസി/ഡിപിഎം ഭൗതിക പരിശോധനകൾ നടത്തിയിട്ടില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

പദ്ധതിത്തുകയുടെ വിനിയോഗവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ വാങ്ങലും/സ്ഥാപിക്കലും ഉറപ്പാക്കാതെ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് ക്രമരഹിതമായി അനുവദിച്ചത്

- മലപ്പുറം സിവിൽ സ്റ്റേഷനിൽ ഒരു കാന്റീൻ നടത്തുന്നതിന് വേണ്ടി 'കഫേ കുടുംബശ്രീ' എന്ന വനിതാ സ്വയം സഹായ സംഘത്തിന് (എസ്എച്ച്ജി) ഡിഎംസി മലപ്പുറം ₹10 ലക്ഷം ടെക്നോളജി ഫണ്ടായി അനുവദിച്ചു (2020 ജൂൺ). മാർഗ്ഗരേഖ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക പരിധി ഡിഎംസി അവഗണിക്കുകയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക അധികാരങ്ങൾ ദുരുപയോഗം ചെയ്തതായും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ഡിഎംസിക്ക് ₹അഞ്ച് ലക്ഷം വരെ ചെലവ് വരുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ മാത്രമേ അനുവദിക്കാനാകൂ എന്നിരിക്കെ, ഒരേ കാറ്ററിംഗ് ഗ്രൂപ്പിലെ മൂന്ന് അംഗങ്ങളിൽ നിന്ന് മൂന്ന് വ്യത്യസ്ത നിർദ്ദേശങ്ങൾ[121] അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് മലപ്പുറം ഡിഎംസി അതേ ഗ്രൂപ്പിന് ₹10 ലക്ഷം അനുവദിച്ചു.

  മാത്രമല്ല, വിജയകരമായി പ്രവൃത്തിച്ച ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ കാലാവധിയായ ഒരു വർഷം തികയാത്ത ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും മലപ്പുറം ഡിഎംസി ധനസഹായം അനുവദിച്ചു. പദ്ധതി നിർദ്ദേശത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന ₹33.50 ലക്ഷം വിലമതിക്കുന്ന യന്ത്രസാമഗ്രികൾ/ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തിയതിന് ശേഷം മാത്രമായിരുന്നു ഡിഎംസി ഫണ്ട് അനുവദിക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. എന്നാൽ, സമർപ്പിച്ച ബില്ലുകൾ പ്രകാരം, എസ്എച്ച്ജി ₹10 ലക്ഷത്തിന്റെ ഉപകരണങ്ങൾ മാത്രമാണ് വാങ്ങിയതെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. കൂടാതെ, ₹5.79 ലക്ഷത്തിന്റെ ബില്ലുകളിൽ ജിഎസ്ടി രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ സമർപ്പിച്ച മുഴുവൻ ബില്ലുകളുടെയും ആധികാരികത ഉറപ്പുവരുത്താനായിട്ടില്ല.

- തിരുവനന്തപുരത്തെ എംഎൽഎ ഹോസ്റ്റലിൽ ഒരു കാന്റീൻ നടത്തുന്നതിന് അഞ്ച് അംഗങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന 'രുചിക്കൂട്ട്' എന്ന എസ്എച്ച്ജിക്ക് തിരുവനന്തപുരം ഡിഎംസി ₹4.5 ലക്ഷം[122] അനുവദിച്ചു (2020 ജൂലൈ). എസ്എച്ച്ജിയിൽ അഞ്ച് അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അവർക്ക് ₹2.5 ലക്ഷത്തിന്റെ ധനസഹായത്തിന് മാത്രമേ അർഹതയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്രകാരം ഡിഎംസി ₹രണ്ട് ലക്ഷം അധികമായി നൽകുകയുണ്ടായി. എസ്എച്ച്ജി നിലവിൽ വന്നത് മുതലുള്ള കുറഞ്ഞ കാലയളവ് കണക്കാക്കുന്നതിലും ഡിഎംസി പരാജയപ്പെട്ടു. പദ്ധതി നിർദേശങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ[123] എസ്എച്ച്ജി വാങ്ങിയിട്ടില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചപ്പോൾ ഉപകരണങ്ങൾ വാടക അടിസ്ഥാനത്തിൽ വാങ്ങിയെന്ന് അറിയിച്ചു. പദ്ധതി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കാനാവശ്യമായ നിർബന്ധിത ഭൗതിക പരിശോധനകൾ നടത്താതെയാണ് ഡിഎംസി ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതെന്ന് ഇത് വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കൂടാതെ, എട്ട് മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം പദ്ധതി ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

  ഇതിനു പുറമെ, വിജയ് എബിസി[124] ഗ്രൂപ്പിന് ₹11.5 ലക്ഷത്തിന്റെ ഒരു പദ്ധതി നിർദ്ദേശത്തിനുമേൽ ₹4.5 ലക്ഷം തിരുവനന്തപുരം ഡിഎംസി അനുവദിച്ചു (2022 ഫെബ്രുവരി). കുടുംബശ്രീയുടെ നിർദ്ദിഷ്ട അനിമൽ ബർത്ത് കണ്ട്രോൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതി നിരോധിച്ചതിനാൽ (2021

---

[121] ഒരു ഗ്രൂപ്പിൽപ്പെട്ട രണ്ട് സ്ത്രീകൾക്ക് ₹2.5 ലക്ഷം വീതവും, ഒരു സ്ത്രീക്ക് ₹ അഞ്ച് ലക്ഷവും ഡിഎംസി അനുവദിച്ചു.

[122] ₹11.78 ലക്ഷത്തിന്റെ പദ്ധതി നിർദേശമാണ് സമർപ്പിച്ചത്

[123] ചപ്പാത്തി മേക്കർ, ഇടിയപ്പം മേക്കർ, ഫ്രോസ്റ്റ് ഫ്രീ ഫ്രിഡ്ജ് മുതലായവ

[124] അനിമൽ ബർത്ത് കണ്ട്രോൾ

ഡിസംബർ), ഇത്തരത്തിൽ തുക നൽകിയത് ക്രമവിരുദ്ധമാണെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. 2022 സെപ്റ്റംബർ 14-ന് ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ സംയുക്ത ഭൗതിക പരിശോധനയിൽ എസ്എച്ച്ജിയിൽ നാല് അംഗങ്ങൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ എന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടു. കുടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്നത് നിരോധിക്കപ്പെട്ട പ്രവൃത്തിക്ക് ഫണ്ട് നൽകിയത് എസ്എച്ച്ജിയും ഡിഎംസിയും തമ്മിലുള്ള ഗൂഢാലോചനയുടെ സാധ്യത സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

മലപ്പുറം സിവിൽ സ്റ്റേഷനിലും തിരുവനന്തപുരം എംഎൽഎ ഹോസ്റ്റലിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാന്റീനുകളായതിനാൽ, കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കഫേ കുടുംബശ്രീക്കും രുചിക്കൂട്ടിനുമുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകിയപ്പോൾ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ലംഘിക്കേണ്ടിവന്നുവെന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ഫെബ്രുവരി 2023). തിരുവനന്തപുരം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ ശിപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വിജയ് എബിസിക്ക് ടെക്നോളജി ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതെന്നും അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണെങ്കിൽക്കൂടി, ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതി നിരോധിച്ച പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പദ്ധതികൾ അനുവദിക്കുന്നതും പദ്ധതി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ മറികടക്കുന്നതും നിയമവിരുദ്ധമായതിനാൽ, ഈ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല. കൂടാതെ, സമർപ്പിച്ച പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ള നിർബന്ധിത ഉപകരണങ്ങൾ എസ്എച്ച്ജികൾ വാങ്ങിയിരുന്നോ എന്ന് ഉറപ്പാക്കാത്തതിന്റെ കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് മറുപടിയിൽ പരാമർശിക്കുന്നില്ല.

ഡിഎംസികൾ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ലംഘിച്ചതിനെയും അധിക ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതിനെയും സംബന്ധിച്ച് അന്വേഷണം നടത്തുകയും ഉത്തരവാദിത്തം നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യണം എന്ന് ഓഡിറ്റ് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

5.5 ആർഒ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ വാങ്ങുന്നതിലും സ്ഥാപിക്കുന്നതിലും ഉണ്ടായ ക്രമക്കേടുകൾ ഫണ്ട് ചോർച്ചയ്ക്കും നിഷ്ഫലമായ ചെലവുകൾക്കും കാരണമായി

കുടുംബശ്രീയുടെ ഒരു മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസ് യൂണിറ്റ് വാങ്ങിയ ആർഒ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകളുടെ യൂണിറ്റ് വിലയിൽ ക്രമവിരുദ്ധമായി ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയതിന്റെ ഫലമായി ₹41.85 ലക്ഷം നഷ്ടമായി. കൂടാതെ, പരിശോധന നടത്തിയ 14 സ്കൂളുകളിൽ വിതരണം ചെയ്ത വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുകയോ/സ്ഥാപിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്തത് ₹4.28 ലക്ഷത്തിന്റെ നിഷ്ഫല ചെലവിനിടയാക്കി.

തിരുവനന്തപുരം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (ടിഎംസി) അധികാര പരിധിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും, കേരള ജലഅതോറിറ്റിയിൽ നിന്ന് പൈപ്പ് വഴിയുള്ള ജലവിതരണം ലഭ്യമായതുമായ സർക്കാർ സ്കൂളുകളിൽ റിവേഴ്സ് ഓസ്മോസിസ് (ആർഒ) വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി 2020-21 വർഷത്തെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ടിഎംസി ഉൾപ്പെടുത്തി. ടിഎംസിയുടെ വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നും പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി ₹ഒരു കോടി അനുവദിച്ചു. മേയറുടെ തീരുമാനത്തിന്റെ[125] അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഒരു യൂണിറ്റിന് ₹21,400[126] എന്ന നിരക്കിൽ കുടുംബശ്രീ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ മിഷനെ (ജില്ലാ മിഷൻ) പദ്ധതി ഏൽപ്പിച്ചു. ടിഎംസി എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറും ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്ററും (ഡിഎംസി) തമ്മിൽ ഒപ്പിട്ട കരാറിന്റെ (2020 ഒക്ടോബർ) അടിസ്ഥാനത്തിൽ ₹99.94 ലക്ഷം പ്രതീക്ഷിത ചെലവിൽ 135 സ്കൂളുകളിലായി 467 വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ ജില്ലാ മിഷൻ മൂന്ന് മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സ്ഥാപിക്കണമായിരുന്നു. സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ, ടിഎംസി നൽകിയ (2020 സെപ്റ്റംബർ) വർക്ക് ഓർഡറിൽ സ്ഥാപിച്ച യൂണിറ്റുകളുടെ എണ്ണം, പ്രവർത്തന സ്ഥിതി എന്നിവ അടിസ്ഥാനമാക്കി

[125] 2020 ഒക്ടോബർ 23-ന് കോർപ്പറേഷൻ കൗൺസിൽ അംഗീകാരം നൽകി

[126] കുടുംബശ്രീ മിഷൻ 2020 ജൂലൈയിൽ യൂണിറ്റ് വില സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ, ടിഎംസിയെ (നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ) അറിയിച്ചു

സ്ഥാപന മേധാവിയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമായിരിക്കും പണം നൽകുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു.

കുടുംബശ്രീയുമായി അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസ് (എംഇ) യൂണിറ്റായ തിരുവനന്തപുരം പേരയത്തുള്ള നൻമ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പിനെയാണ് ജില്ലാമിഷൻ പദ്ധതി ഏൽപ്പിച്ചത്(2020 നവംബർ). കോർപ്പറേഷൻ ജില്ലാ മിഷനു നൽകിയ (മാർച്ച് 2022) ₹99.51 ലക്ഷം[127] ഉപയോഗിച്ച് 465 യൂണിറ്റ് പ്യുരെല്ല ക്ലെവർ ആർഒ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ വാങ്ങി[128] 148[129] സ്കൂളുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചു. ഓഡിറ്റ് ടിഎംസിയിലെയും ജില്ലാ മിഷനിലെയും രേഖകളുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിന്നും, താഴെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, നിയമങ്ങളുടെയും നടപടിക്രമങ്ങളുടെയും ലംഘനം നടന്നതായും കരാർ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ തട്ടിപ്പിന്റെ സംശയമുളവാക്കുന്നതായും കണ്ടെത്തി:

- 2013-ലെ സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവൽ വ്യവസ്ഥകൾക്കും[130] 2015 മേയ് മാസത്തിൽ കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾക്കും[131] വിരുദ്ധമായി, മറ്റ് കുടുംബശ്രീ ഗ്രൂപ്പുകളിൽ[132] നിന്ന് പോലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ക്ഷണിക്കുകയോ ഒരു പ്രത്യേക എംഇ ഗ്രൂപ്പിനെ തിരഞ്ഞെടുത്തതിനുള്ള ന്യായികരണം രേഖപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാത്തതിനാൽ പ്രസ്തുത എംഇക്ക് പദ്ധതി അനുവദിച്ചതിൽ സുതാര്യതയില്ലായിരുന്നു.
- ജില്ലാ മിഷൻ 2020 നവംബറിൽ നന്മ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടു. എന്നാൽ കരാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന തീയതിക്ക് മുമ്പായി, എംഇ യൂണിറ്റ് കോട്ടയത്തെ മെഡ് കോർപ് എക്വിപ്മെന്റ്സ് എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് 467 ആർഒ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾക്ക് 2020 ഓഗസ്റ്റിൽ പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുകയും, ആദ്യത്തെ 100 യൂണിറ്റുകൾ 2020 സെപ്റ്റംബറിൽ വാങ്ങുകയും ചെയ്തതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചത് അധികാരികളും വെണ്ടറും തമ്മിലുള്ള ഒത്തുകളിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.
- ടിഎംസിയുമായി ജില്ലാ മിഷൻ നടപ്പാക്കിയ കരാറിൽ ഉപകരണങ്ങളുടെ വില, സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് മുതലായവ പരാമർശിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ഫയലുകളിൽ ലഭ്യമായ ജിഎസ്ടി ഇൻവോയ്സുകൾ പ്രകാരം, കോട്ടയം മെഡ് കോർപ്പ് എക്യുപ്മെന്റ്സിൽ നിന്നും നന്മ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പ് വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ വാങ്ങിയത് യൂണിറ്റ് ഒന്നിന് ₹12,400 ന് ആണെന്നും അതിൽ 18 ശതമാനം ജിഎസ്ടി ഉൾപെട്ടിരുന്നെന്നും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ഇതേ വർഷം ജെം[133] പോർട്ടലിൽ അതേ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയർ ₹7,999-ന് ലഭ്യമായിരുന്നതായും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ആയതിനാൽ ഒരു ആർഒ വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറിന് ₹21,400 എന്ന നിരക്ക് അംഗീകരിക്കവെ, ടിഎംസിയോ/ജില്ലാ മിഷനോ വിലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ വേണ്ടത്ര ജാഗ്രതയോടെ പരിശോധിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. ഒരു യൂണിറ്റ് വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറിന് അസാധാരണമായി ഉയർന്ന നിരക്കിൽ സംഭരണ/സ്ഥാപന ചാർജ്ജുകൾ നൽകിയതും ഓഡിറ്റ് ചോദ്യം ചെയ്തപ്പോൾ (2021 മാർച്ച്), ടിഎംസി/ജില്ലാ മിഷൻ ബാക്കിയുള്ള തുകയായ

---

[127] 2020 നവംബർ 11ന് ₹49.97 ലക്ഷവും, 2021 നവംബർ 28-ന് ₹49.54 ലക്ഷവും

[128] 100 എണ്ണം വീതമുള്ള നാല് കൂട്ടങ്ങൾ 22/09/2020, 03/02/2021, 29/03/2021, 17/10/2021 എന്നീ തീയതികളിലും 65 എണ്ണത്തിന്റെ ഒരു കൂട്ടം 05/08/2021 ലും

[129] ജില്ലാ മിഷൻ 148 സ്കൂളുകളുടെ പട്ടിക സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ, ടിഎംസിയ്ക്ക് 2021 ഓഗസ്റ്റ് 31-ന് നൽകി

[130] വാങ്ങിക്കേണ്ട സാധനത്തിന്റെ പ്രതീക്ഷിതമൂല്യം ₹ഒരു ലക്ഷത്തിനു മുകളിലാണെങ്കിൽ ടെണ്ടറുകൾ ക്ഷണിക്കണമെന്ന് ഖണ്ഡിക 7.5 അനുശാസിക്കുന്നു. കരാറിന്റെ പ്രതീക്ഷിതമൂല്യം ₹10 ലക്ഷമോ അതിലധികമോ ആണെങ്കിൽ പൊതുവായ ചട്ടപ്രകാരം തുറന്ന ടെണ്ടർ സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്ന് ഖണ്ഡിക 7.11 വ്യക്തമാക്കുന്നു.

[131] അഞ്ച് ലക്ഷത്തിനു മുകളിലുള്ള എല്ലാ ടെണ്ടറുകൾക്കും എല്ലാ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ/ബോർഡുകൾ/പൊതു മേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഇ-പ്രൊക്യൂർമെന്റ് പിൻതുടരണമെന്ന് കേരള സർക്കാർ ഉത്തരവിട്ടു (2015 മേയ് 12)

[132] തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ 7,945 എംഇകളും സംസ്ഥാനത്ത് 97,143 എംഇകളും ഉണ്ടായിരുന്നു

[133] സർക്കാരിന്റെ ഇ-മാർക്കറ്റ് ഇടം

₹9,000 യുടെ[134] ഘടകാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു വ്യാജലിസ്റ്റ് (**അനുബന്ധം 5.3**) സമർപ്പിച്ചു. ഇത് വസ്തുതകൾ തെറ്റായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിച്ച് ഓഡിറ്റ് തടസ്സം മറികടക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമമായിരുന്നു. കൂടാതെ, ഓഡിറ്റിന് ലഭ്യമാക്കിയ ഫയലുകളിൽ ഇത്തരമൊരു ലിസ്റ്റ് ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. ഓഡിറ്റിന് നൽകിയ ശേഷിക്കുന്ന ₹9,000 ന്റെ ഘടകങ്ങൾ തിരിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങളിൽ ₹21,400 ന്റെ പുറത്ത് ഈടാക്കിയ 12 ശതമാനം ജിഎസ്ടിയും (യൂണിറ്റിന് ₹2,568 നിരക്കിൽ) ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. രണ്ടുതവണ ജിഎസ്ടി ഘടകം, അതും തെറ്റായ നിരക്കിൽ, ഉൾപ്പെടുത്തിയത് അംഗീകരിക്കാവുന്നതല്ല. മാർക്കറ്റിൽ നിന്ന് ₹1,012 നും ₹1,982 നും വാങ്ങിയതായി പറയപ്പെടുന്ന ഇലക്ട്രിക്കൽ, പ്ലംബിംഗ് സാധനങ്ങളുടെ വിലകൾക്കും വൗച്ചറുകളുടെ പിൻബലമില്ല. കൂടാതെ, യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി അധിക ചെലവൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന് പരിശോധന നടത്തിയ സ്കൂളുകളുടെ മേധാവികൾ സ്ഥിരീകരിച്ചു. ഇത്തരം സംശയാസ്പദമായ ഘടകങ്ങൾ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതു കൊണ്ട് ടിഎംസിക്കുണ്ടായ നഷ്ടവും ഫണ്ട് ചോർച്ചയും ₹41.85 ലക്ഷം[135] വരുമെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- നന്മ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പ് സമർപ്പിച്ച മെസേഴ്സ് മെഡ് കോർപ്പ് എക്വിപ്മെന്റ്സിന്റെ ഇൻവോയ്സുകളുടെ വിശ്വാസ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഓഡിറ്റ് ഈ വൗച്ചറുകളിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ മെസേഴ്സ് മെഡ് കോർപ്പ് എക്വിപ്മെന്റ്സ് ജിഎസ്ടി വകുപ്പിലേക്ക് അടച്ചതായി കാണിച്ച ജിഎസ്ടി തുകയുമായി (₹8,79,560) താരതമ്യം ചെയ്തു നോക്കി. 2020-21ലെ ജിഎസ്ടി റിട്ടേണുകളിൽ മെഡ് കോർപ്പ് എക്വിപ്മെന്റ്സ് ₹1,83,196 മാത്രമേ[136] അടച്ചിരുന്നുള്ളു എന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. നന്മ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പിന് വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ വിൽക്കുന്നതിന്റെ തെളിവായി ഓഡിറ്റിന് ഹാജരാക്കിയ രണ്ട് ഇൻവോയ്സുകളുടെ[137] പരാമർശം ഫയൽ ചെയ്ത റിട്ടേണുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഓഡിറ്റിന് ഹാജരാക്കിയ അഞ്ച് ഇൻവോയ്സുകളിൽ രണ്ടെണ്ണം[138] രണ്ട് ഹോസ്പിറ്റലുകൾക്ക് മരുന്നുകൾ, ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കൽ സാധനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ വിൽക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്, അവ ഇവിടെ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്ധതിയുമായി ഒരു തരത്തിലും ബന്ധപ്പെട്ടതല്ല. നന്മ യുവശ്രീ ഗ്രൂപ്പ് സമർപ്പിച്ച ഇൻവോയ്സുകൾ വിശ്വാസയോഗ്യമല്ലെന്നും ജിഎസ്ടി പേയ്മെന്റുകളായി കാണിച്ചിരിക്കുന്ന തുകകൾ വ്യാജമായി രേഖപ്പെടുത്തിയതാണെന്നുമാണ് മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പൊരുത്തക്കേടുകൾ അടിവരയിട്ടു സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.
- വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 14 (10 ശതമാനം) സ്കൂളുകളിൽ ഓഡിറ്റ് ഭൗതിക പരിശോധന നടത്തി (2022 സെപ്റ്റംബർ). ഈ സ്കൂളുകളിൽ വിതരണം ചെയ്ത 45 യൂണിറ്റുകളിൽ ആറ് യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലെന്നും 20 യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്നും കണ്ടു. രണ്ട് വർഷത്തെ സൗജന്യ സേവന വാറന്റി കരാറിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നിട്ടും, കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ സർവ്വീസ് ചെയ്യുന്നതിനും ഫിൽട്ടറുകൾ മാറ്റിസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും വിതരണക്കാർ ഈ സ്കൂളുകൾ സന്ദർശിച്ചിട്ടില്ല. അതിനാൽ, ഈ സ്കൂളുകൾക്ക് വിതരണം ചെയ്ത യൂണിറ്റുകൾക്കായി ചെലവഴിച്ച ₹4.28 ലക്ഷം[139] ഫലവത്തായില്ല.

ചട്ടങ്ങളുടെ ലംഘനവും തട്ടിപ്പ് നടന്നതായുള്ള സംശയവും ഓഡിറ്റ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതിനെ തുടർന്ന്, റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വസ്തുതകളെക്കുറിച്ച് പ്രാഥമിക അന്വേഷണം നടത്താൻ

---

[134] ₹21,400-₹12,400; സെക്രട്ടറി ടിഎംസിയുടെ 01/09/2021 ലെ കത്ത് പ്രകാരം ₹9,000ന്റെ ഘടകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ഓഡിറ്റിനെ അറിയിച്ചു.

[135] ₹9,000 x465

[136] ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും എല്ലാ ഉപഭോക്താക്കളെയും സംബന്ധിച്ച്

[137] ഇ-27/20-21 ഉം ഇ-40/20-21 ഉം

[138] ഇ-35/20-21 ഉം ഇ-30/20-21 ഉം

[139] ₹21,400 x 20

കുടുംബശ്രീ മിഷൻ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഒരു മൂന്നംഗ സമിതിക്ക് രൂപം നൽകി (2022 ജൂലൈ). ജില്ലാ മിഷൻ പദ്ധതി നടപ്പാക്കിയതിലെ പിഴവുകളും മെസേഴ്സ് മെഡ് കോർപ്പ് എക്യുപ്മെന്റ്സിൽ നിന്ന് ആർഒ പ്യൂരിഫയറുകൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള കരാറിന്റെയും അനുബന്ധ രേഖകളുടെയും അഭാവവും സമിതി കണ്ടെത്തി. മെസേഴ്സ് മെഡ് കോർപ്പ് എക്യുപ്മെന്റ്സ് ജിഎസ്ടി തുകയായി ₹8,79,560 അടച്ചതിന്റെയും ഇൻസ്റ്റലേഷൻ ചാർജ്ജുകളായി ആവശ്യപ്പെട്ട തുകയുടെയും നിജസ്ഥിതി കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ടെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. വാങ്ങൽ നടപടികളിലെ ക്രമക്കേടുകളെക്കുറിച്ചുള്ള സമിതിയുടെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്ക് (എൽഎസ്ജിഡി) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും (2022 ജൂലൈ) സർക്കാർ തലത്തിൽ സമഗ്രമായ അന്വേഷണം ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അങ്ങനെ ജില്ലാ മിഷനെ ഏൽപ്പിച്ച പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിന്റെ രീതിയിൽ ടിഎംസിയുടെ നിർബന്ധിത പരിശോധനകളുടെയും സമയബന്ധിതമായ മേൽനിരീക്ഷണത്തിന്റെയും അഭാവം, സംശയകരമായ കപട മാർഗങ്ങളിലൂടെയുള്ള ഫണ്ട് ചോർച്ചയ്ക്കും ഫലശൂന്യമായ ചെലവുകൾക്കും വഴി തെളിക്കുകയും തൽഫലമായി ഉദ്ദേശിച്ച പ്രയോജനങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും കാരണമായി. തിരഞ്ഞെടുത്ത സ്കൂളുകൾക്ക് ആർഒ പ്യൂരിഫയറുകൾ വിതരണം ചെയ്യാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്ന ഡിഎംസി, വാട്ടർ പ്യൂരിഫയറുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഏജൻസിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും, വിതരണം ചെയ്യുന്ന യൂണിറ്റുകളുടെ സംഭരണ/സ്ഥാപന നിരക്കുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിലും മനസ്സിലാക്കുന്നതിലും സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

ഈ വിഷയം സർക്കാരിനെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട് (2022 ഡിസംബർ). സർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള മറുപടി ലഭിച്ചിട്ടില്ല (2023 ഡിസംബർ).

ടിഎംസിയിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഡിഎംസിക്കും എതിരെ വകുപ്പുതല അന്വേഷണം/നിയമനിർവ്വഹണ ഏജൻസികളുടെ അന്വേഷണം നടത്തി പൊതുപണം ചോർത്തിയതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം നിശ്ചയിക്കണമെന്നും, തെറ്റുചെയ്ത ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്ന് തുക തിരിച്ചുപിടിക്കണമെന്നും ഓഡിറ്റ് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

5.6 ഒരു പബ്ലിക് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനിക്ക് കുടുംബശ്രീ നൽകിയ അനർഹമായ ആനുകൂല്യം

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി (സിഎസ്ആർ) ഫണ്ടായ ₹ഒരു കോടിയിൽ നിന്ന് ₹95 ലക്ഷം മാരാരി മാർക്കറ്റിംഗ് ലിമിറ്റഡിന് കുടുംബശ്രീയുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ അനുവദിച്ചു. സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കുടുംബശ്രീ സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങാൻ ₹10 ലക്ഷം മാത്രമാണ് അനുവദനീയമായിരുന്നതെങ്കിലും, മേല്പറഞ്ഞ തുക മുഴുവനും ഇതിനായി ചെലവഴിച്ചു. കൂടാതെ, കമ്പനിയുടെ പ്രതികൂല സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി മറികടക്കുന്നതിനുള്ള സഹായമായി കുടുംബശ്രീ നൽകിയ ₹40 ലക്ഷത്തിന്റെ പലിശ രഹിത വായ്പയും തിരിച്ചടയ്ക്കേണ്ടതുണ്ട്.

സ്ത്രീ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ₹ഒരു കോടിയുടെ കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റി (സിഎസ്ആർ) ഫണ്ട് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസിന് (കെഎസ്എഫ്ഇ) കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാന മിഷൻ ഒരു നിർദ്ദേശം സമർപ്പിച്ചു (2020 ഫെബ്രുവരി). മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, **പട്ടിക 5.1**-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാന മിഷൻ സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി, കെഎസ്എഫ്ഇ കുടുംബശ്രീക്ക് സിഎസ്ആർ ഫണ്ടായി ₹ഒരു കോടി അനുവദിച്ചു (2020 മാർച്ച്).

പട്ടിക 5.1 : കുടുംബശ്രീ സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ

പ്രവർത്തനം	ഘടകം	നിർദ്ദേശിച്ച തുക (₹)
സ്ത്രീ ശാക്തീകരണ കാമ്പയിനിന്റെ നടത്തിപ്പ്	ഘട്ടം I – ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി	2300000
	ഘട്ടം II – സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി (ഇഡിപി)	1420000
കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണം : പുതിയ സംരംഭകർക്ക് നൈപുണ്യ പരിശീലനം	200 സംരംഭകർക്ക് നൈപുണ്യ പരിശീലനം	3000000
പുതിയ സംരംഭകർക്കുള്ള പെർഫോമൻസ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം (പിഐപി)	120 സംരംഭകർക്കുള്ള പെർഫോമൻസ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം	1080000
ഉൽപ്പന്ന വികസനത്തിനുള്ള ഇൻകുബേഷൻ പിന്തുണ	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ചെലവ്	600000
	അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നത്	1000000
	ഹാൻഡ്ഹോൾഡിംഗ് പിന്തുണ	600000
ആകെ		**10000000**

(സ്രോതസ്: കുടുംബശ്രീയുടെ രേഖകൾ)

അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ സംഭരിച്ച് കുടകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ജോലിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബശ്രീ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങൾക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്തിരുന്ന മെസേഴ്സ് മാരാരി മാർക്കറ്റിംഗ് ലിമിറ്റഡ്[140] (മാരാരി ലിമിറ്റഡ്) എന്ന പബ്ലിക് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനി, ഒരു ലക്ഷം കുടകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിനുവേണ്ടി ഓർഡർ നൽകാൻ ₹ഒരു കോടി കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറോട് (ഇഡി) അഭ്യർത്ഥിച്ചു.[141] കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച (2020 മാർച്ച്) ഒരു കോടി രൂപയിൽ നിന്നും ₹55.00 ലക്ഷം മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് കുടുംബശ്രീ ഇഡി റിലീസ് ചെയ്തു (2020 ഫെബ്രുവരിയിലും[142], ഏപ്രിലിലും). 'മാരി' എന്ന ബ്രാൻഡ് നാമത്തിൽ വിറ്റിരുന്ന കുടകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് കൂലി നൽകിയിരുന്നു. കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാന മിഷൻ അംഗീകൃത നടപടിക്രമങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതിലും മാരാരി ലിമിറ്റഡ് അത് വിനിയോഗിച്ചതിലും ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തിയ നിരീക്ഷണങ്ങൾ താഴെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

- ഒരു കോടി രൂപയുടെ സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് ലഭിക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ മിഷൻ സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളനുസരിച്ച്, മൊത്തം ലഭിക്കുന്ന തുകയുടെ 10 ശതമാനം അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങാനും ബാക്കി 90 ശതമാനം സ്ത്രീ ശാക്തീകരണ കാമ്പയിൻ, കാര്യശേഷി വർദ്ധനവ്, നൈപുണ്യ പരിശീലനം, ഹാൻഡ്ഹോൾഡിംഗ് മുതലായവയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കണമായിരുന്നു. എന്നാൽ, മറ്റ ഘടകങ്ങൾക്കൊന്നും ചെലവഴിക്കാതെ മുഴുവൻ തുകയായ ₹55 ലക്ഷവും അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിനായി മാരാരി ലിമിറ്റഡ് ഉപയോഗിച്ചതായി കണ്ടു. ലഭിച്ച മുഴുവൻ തുകയും അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾക്കായി ചെലവഴിച്ചതിന് കെഎസ്എഫ്ഇയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി (2020 ഡിസംബർ) കുടുംബശ്രീ മിഷൻ അപേക്ഷിച്ചെങ്കിലും നാളിതുവരെ പ്രതികരണമൊന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.
- കോവിഡ് സീസണിൽ കുട വിൽപ്പനയിലൂടെ വരുമാനം നേടുന്നതിൽ നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി, സിഎസ്ആർ ഫണ്ടിൽ നിന്ന് താൽക്കാലിക

---

[140] മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസസ് ഡവലപ്മെന്റ് വിത്ത് ഇന്നോവേറ്റീവ് കമ്മ്യൂണിറ്റി ആന്റ് മാർക്കറ്റ് ലിങ്കേജസിനു വേണ്ടിയുള്ള സ്വർണ്ണജയന്തി ഗ്രാം സ്വരോസ്ഗാർ യോജനയുടെ പ്രത്യേക പ്രോജക്ടിനു കീഴിൽ രൂപീകരിച്ച കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട സംഘങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കമ്പനി

[141] 2020 ജനുവരി 20-നും 2020 ഫെബ്രുവരി 15-നും അയച്ച കത്തുകളിലൂടെ

[142] സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് ലഭിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ മറ്റൊരു സ്രോതസ്സിൽ നിന്ന് ₹50 ലക്ഷം ആദ്യം അനുവദിച്ചത്, പിന്നീട് സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് 2020 മാർച്ച് 31-ന് ലഭ്യമായപ്പോൾ തിരിച്ചെടുത്തു, 2020 ഏപ്രിലിലാണ് ₹അഞ്ച് ലക്ഷം അനുവദിച്ചത്

സഹായമായി ഇഡി, കുടുംബശ്രീ ₹40 ലക്ഷം വീണ്ടും അനുവദിച്ചു (2020 ജൂലൈ). 19,287 കുടകളുടെ വിൽപ്പനയിലൂടെ ലഭിച്ച ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് ഈ തുക കുടുംബശ്രീ തിരിച്ചുപിടിച്ചു (2021 ജൂലൈ).

- കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സീസണിലെ കുട വിൽപ്പന നഷ്ടപ്പെട്ടുകയും തൽഫലമായി വിൽക്കപ്പെടാത്ത സ്റ്റോക്ക് കുമിഞ്ഞുകൂടുകയും ചെയ്തതിനാൽ മാരാരി ലിമിറ്റഡ് കടുത്ത സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലാണെന്ന് ഇഡി, കുടുംബശ്രീ 2020 ഡിസംബറിൽ സർക്കാരിന് കത്തെഴുതി. സീസണിൽ കുടകളുടെ വിൽപ്പന കുറഞ്ഞതിനാൽ 2,000 അംഗങ്ങൾക്ക് (ഏകദേശം 100 മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസസ്) ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെട്ടതായും പ്രസ്താവിച്ചു. 2020 ഡിസംബർ 31 ലെ കണക്കനുസരിച്ച്, പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന ഒരു ലക്ഷം കുടകളുടെ വിൽപ്പനയ്ക്ക് പകരം ആകെ കുട വിൽപ്പന 32,753 ആയിരുന്നു. തൽഫലമായി, പലിശ രഹിത വായ്പയായി ₹40 ലക്ഷം മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് സർക്കാർ അനുവദിച്ചു (2021 ജനുവരി). 2021 ഫെബ്രുവരി മുതൽ 24 ഗഡുക്കളായി തിരിച്ചടയ്ക്കണമായിരുന്ന ഈ ലോൺ തുകയുടെ തിരിച്ചടവ് 2023 ഏപ്രിലിൽ പോലും മാരാരി ലിമിറ്റഡ് കുടുംബശ്രീക്ക് നൽകിയിട്ടില്ല.

വരാനിരിക്കുന്ന സ്കൂൾ തുറക്കലിനും മഴക്കാലത്തിനുമായി കുടുംബശ്രീ മുഖേന ഒരു ലക്ഷം കുടകൾ വാങ്ങുന്നതിന് 2019 ഡിസംബറിൽ സപ്ലൈകോയുമായി കുടുംബശ്രീ കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടതായി സർക്കാർ മറുപടിയായി അറിയിച്ചു (2023 ഫെബ്രുവരി). ഈ വലിയ ഓർഡർ കണക്കിലെടുത്ത്, ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന കുടകളുടെ സ്റ്റാൻഡേർഡൈസേഷനും ബ്രാൻഡിംഗും ചെയ്യാൻ തീരുമാനിക്കുകയും, കുട നിർമ്മാണത്തിലെ വൈദഗ്ധ്യം കണക്കിലെടുത്ത് കുടുംബശ്രീ മാരാരി ലിമിറ്റഡിനെ ഓർഡർ ഏൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കുടുംബശ്രീയുടെ കീഴിലുള്ള കുട യൂണിറ്റുകളിലെ വനിതാ സംരംഭകർക്ക് നൈപുണ്യ പരിശീലനം, സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി, പെർഫോമൻസ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം എന്നിവ മാരാരി ലിമിറ്റഡ് നൽകണമായിരുന്നു. കുടുംബശ്രീയുടെ ഉപജീവന മേഖല മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി കെഎസ്എഫ്ഇ സിഎസ്ആർ ഫണ്ടിന് അംഗീകാരം നൽകിയതിനാൽ, കുടുംബശ്രീയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുട ക്ലസ്റ്ററുകൾ/യൂണിറ്റുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഈ ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാൻ മിഷൻ തീരുമാനിച്ചു.

മഹാമാരിയുടെ വരവിനുശേഷം, കെഎസ്എഫ്ഇ അംഗീകരിച്ച നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കാൻ മിഷനും കമ്പനിക്കും കഴിഞ്ഞില്ലെന്നും സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കി. അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ സംഭരിക്കാനുള്ള തുക വിനിയോഗിച്ച് യൂണിറ്റുകൾക്ക് ജോലി നൽകിക്കൊണ്ട് കമ്പനി അതിന്റെ കുട ക്ലസ്റ്റർ യൂണിറ്റുകളെ പിന്തുണച്ചു. പൂർത്തിയായ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കായി കമ്പനി ഈ മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസസിന് പണം നൽകി, അതുവഴി ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്ത് 360 സ്ത്രീകൾക്ക് ജോലിയും വേതനവും നൽകി സഹായിച്ചു. ഈ നടപടിക്ക് കുടുംബശ്രീ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടില്ല, എന്നിരുന്നാലും ഇത് വനിതാ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് നേരിട്ട് പ്രയോജനം ചെയ്തതിനാലും നേരായ ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ചെയ്തതിനാലും, മേല്പറഞ്ഞതിന് കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്ന് അംഗീകാരം തേടി.

പലിശരഹിത വായ്പ നൽകിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചത്, കോവിഡ് കാരണം വിൽപ്പനയുടെ പ്രധാന സീസൺ പൂർണ്ണമായും ഇല്ലാതായതിനാൽ, അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളുടെ വലിയ സ്റ്റോക്കുകളും പൂർത്തീകരിച്ച ചരക്കുകളും വിതരണക്കാർക്കുള്ള കടങ്ങളും കമ്പനിക്ക് ബാക്കിയായി. അതിനാൽ കമ്പനിയുടെ ആവശ്യപ്രകാരം കുടുംബശ്രീ പലിശരഹിത വായ്പയ്ക്കായി അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഓഡിറ്റിൽ നിരീക്ഷിച്ചതുപോലെ കമ്പനിക്ക് അനർഹമായ സാമ്പത്തിക ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്നതിനു വേണ്ടിയല്ല, മറിച്ച് കമ്പനിയുടെ തിരിച്ചുവരവിനും ബിസിനസ്സിൽ തുടരുവാനും വേണ്ട പിന്തുണ നൽകുക എന്ന ആശയം ഉൾക്കൊണ്ട് ഗ്രാന്റിന് പകരം വായ്പയാണ് മിഷൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചത് എന്നും പറയുകയുണ്ടായി.

ഇനിപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങളാൽ സർക്കാരിന്റെ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല:

ഒന്നാമതായി, മാരാരി ലിമിറ്റഡിന്[143] ഫണ്ട് കൈമാറുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ് കുടുംബശ്രീ മിഷൻ സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് നേടിയതെങ്കിലും (രേഖകൾ പ്രകാരം കമ്പനി ഇതിനകം തന്നെ സാമ്പത്തിക സമ്മർദ്ദത്തിലായിരുന്നു) അതേക്കുറിച്ച് കെഎസ്എഫ്ഇയെ അറിയിച്ചിരുന്നില്ല. കുടുംബശ്രീ മിഷനും മാരാരിയും തമ്മിലുള്ള കത്തിടപാടുകളിൽ നിന്നും ഇത് വ്യക്തമാണ്, കൂടാതെ 2021 ജൂലൈയിൽ കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ സിഎസ്ആർ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് തിരിച്ചുകിട്ടിയ ₹40 ലക്ഷം ഇതുവരെയും ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള സ്ത്രീ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി സംസ്ഥാനത്ത് ഒരിടത്തും[144] കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല. കുടുംബശ്രീ സ്വീകരിച്ച നടപടിക്ക്, പിന്നീട് ഇഡി, കുടുംബശ്രീ കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്ന് അംഗീകാരം തേടിയെങ്കിലും (2020 ഡിസംബർ) ഇതുവരെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

ഇഡി, കുടുംബശ്രീ ഓഡിറ്റിന് നൽകിയ മറുപടിയിൽ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിന് (നൈപുണ്യ പരിശീലനം, പിഐപി, ഇഡിപി മുതലായവയ്ക്ക് പകരം) ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച മാരാരിയുടെ നടപടി കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ അറിവോ അംഗീകാരത്തോടെയോ അല്ലെന്ന മട്ടിലാണ് വസ്തുതകൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ഇഡി, കുടുംബശ്രീയും മാരാരി ലിമിറ്റഡും തമ്മിലുള്ള കത്തിടപാടുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, മാരാരി ഫണ്ട് തേടിയതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കുറിച്ച് കുടുംബശ്രീ മിഷന് വ്യക്തമായ അറിവുണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ്. കൂടാതെ, അംഗീകാരത്തിനായുള്ള അഭ്യർത്ഥനയോട് (2020 ഡിസംബർ)[145] കെഎസ്എഫ്ഇ പ്രതികരിക്കാത്തപ്പോൾ, സർക്കാർ പലിശ രഹിത വായ്പയായി ₹40 ലക്ഷം അനുവദിച്ചു, കമ്പനി ഈ തുകയും തിരിച്ചടച്ചിട്ടില്ല (2023 ഏപ്രിൽ). താഴെ പറയുന്നത് കൂടി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു:

- മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് അനുകൂലമായി റിലീസ് ചെയ്ത ₹55 ലക്ഷം അവരുടെ സ്വന്തം കുട ക്ലസ്റ്റർ യൂണിറ്റുകൾക്ക് മാത്രമാണ് പ്രയോജനം ചെയ്തത്, കമ്പനിക്ക് പുറത്തുള്ള മറ്റൊരു അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കും പ്രയോജനം ലഭിച്ചിട്ടില്ല എന്നു കണ്ടു. ഈ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് കുട നിർമ്മാണം സംബന്ധിച്ച് മറ്റൊരു അയൽക്കൂട്ടത്തിനും ഒരു തരത്തിലുള്ള പരിശീലനവും നൽകിയിട്ടില്ല.
- പൊതുവെ, മിഷനിൽ നിന്നുള്ള ഗ്രാന്റുകളോ ലോണുകളോ ₹10 ലക്ഷം കവിയാറില്ലെങ്കിലും മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് തവണയെങ്കിലും സർക്കാർ/സിഎസ്ആർ ഫണ്ടിംഗിൽ നിന്ന് ഗണ്യമായ പ്രയോജനം ലഭിച്ചു. മറ്റ് ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കിടയിൽ (കമ്പനികൾ, സിഡിഎസ്, അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ) ഇത്തരം ഭീമമായ സർക്കാർ ധനസഹായത്തിന്റെ സാദ്ധ്യതയെക്കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിച്ചതായി സൂചിപ്പിക്കുന്ന രേഖകളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.
- കുടുംബശ്രീ മുമ്പ് ഒരു അവസരത്തിൽ (2018 മാർച്ച്) ₹ഒരു കോടി മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് അനുവദിച്ചിരുന്നതായും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു, ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കമ്പനിയിൽ നിന്നുള്ള യൂട്ടിലൈസേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഓഡിറ്റിന് കുടുംബശ്രീ ഇതുവരെ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ല.
- മരാരി ലിമിറ്റഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ പിന്തുണ നൽകുന്നതിനായി സിഎസ്ആർ ഫണ്ടിൽ നിന്ന് ₹40 ലക്ഷം താത്കാലികമായി വകമാറ്റിയതിന് (2020 ജൂലൈ) കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്ന് അനുമതി തേടിയിരുന്നില്ല.

അങ്ങനെ, കമ്പനിക്ക് അനുകൂലമായി കുടുംബശ്രീ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സിഎസ്ആർ ചട്ടക്കൂടിന് വിധേയമല്ലാതിരുന്നതിനു പുറമെ, അനാവശ്യവും അനർഹവും

---

[143] കുടുംബശ്രീ മിഷൻ കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്ന് ഫണ്ടുകൾ സ്വീകരിച്ചത് മാരാരി ലിമിറ്റഡിന് കൈമാറാനുള്ള വ്യക്തമായ ഉദ്ദേശ്യത്തോട്ട കൂടിയായിരുന്നുവെന്ന് അവർ തമ്മിലുള്ള 2020 ജനുവരി 20-ലെയും, 2020 ഫെബ്രുവരി 15-ലെയും കത്തിടപാടുകളിൽ നിന്നും, 2020 ഫെബ്രുവരി 10-ന് കുടുംബശ്രീ കെഎസ്എഫ്ഇയ്ക്ക് അയച്ച നിർദ്ദേശത്തിൽ നിന്നും, മാരാരി ലിമിറ്റഡിന്റെ 2020 ഫെബ്രുവരി 15-ലെ കത്ത് അടിസ്ഥാനമാക്കി 2020 ഫെബ്രുവരി 19-ലെ ഉത്തരവിലൂടെയുള്ള ഇഡിയുടെ ഉടനടിയുള്ള ഫണ്ട് നൽകലിൽ നിന്നും തെളിയുന്നു.

[144] ഇത് കെഎസ്എഫ്ഇയിൽ നിന്നും തുക ലഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള ന്യായീകരണമായിരുന്നുവെങ്കിലും

[145] യഥാർത്ഥ നിർദ്ദേശത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചുകൊണ്ട് സിഎസ്ആർ ഫണ്ടിൽ ലഭിച്ച തുക ചെലവഴിക്കുന്നതിനായി

ന്യായരഹിതവുമായിരുന്നു. കൊവിഡ് പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഉപജീവനമാർഗം ലഭ്യമാക്കി സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം നേടാനുള്ള നടപടിക്രമമാണ് സ്വീകരിച്ചതെന്ന കുടുംബശ്രീയുടെ ന്യായീകരണം നിലനിൽക്കില്ല. എന്തെന്നാൽ, സിഎസ്ആർ/സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾ വിനിയോഗിച്ച് സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് വ്യക്തവും നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയുന്നതുമായ ഒരു കർമ്മ പദ്ധതി പോലും ഉറപ്പാക്കാതെയും, മതിയായ ജാഗ്രത പുലർത്താതെയുമായിരുന്നു മിഷൻ ഒന്നിലേറെ തവണ ഈ പബ്ലിക് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനിക്ക് ഫണ്ട് നൽകിയത്.

ഏജൻസികൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന ധനസഹായം ആവശ്യപ്പെട്ട കാര്യത്തിനുവേണ്ടി തന്നെ ഘടകാടിസ്ഥാനത്തിൽ ചെലവഴിച്ചുവെന്നും, വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി/ഏജൻസി/സ്ഥാപനം എന്നിവയ്ക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് അനർഹമായ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നില്ലെന്ന് സർക്കാർ/കുടുംബശ്രീ ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്നും ഓഡിറ്റ് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

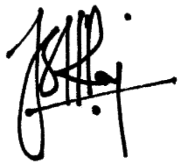

(എസ്. സുനിൽ രാജ്)

തിരുവനന്തപുരം, **പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ**

2024 ജൂലൈ 1 **(ഓഡിറ്റ് I), കേരള**

മേലൊപ്പിട്ടത്

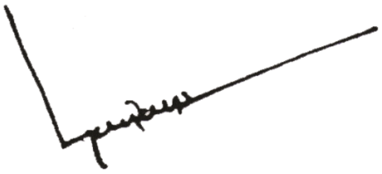

ന്യൂഡൽഹി, **(ഗിരീഷ് ചന്ദ്ര മുർമു)**

2024 ജൂലൈ 2 **ഇന്ത്യയുടെ കംപ്ട്രോളർ ആന്റ് ഓഡിറ്റർ ജനറൽ**